

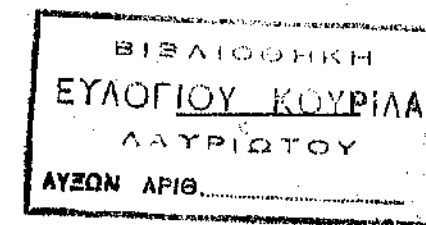
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ

1881

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8



ΑΘΗΝΗΣ

Γραφείον της Έστιας: Όδός Σταδίου, 6.

1881



ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ενδέκατος

Συνδρομή ἑτάροια : Ἡδ' Ἀθήναις, γρ. 10, ἐν ταῖς ἑπταρχίαις, γρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, γρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 ἑκουσίου ἑκάστου ἔτους καὶ αὐτὴ ἑτάροια — Ἰαννουαρίου καὶ Δεκεμβρίου. — Ὁδὸς Σταθίου, 6

1 Μαρτίου 1881

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδμύνδου δὲ Ἀμλίνις. Μετάφρασις
ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τῆς δεκάτης ἐκδόσεως ὑπὸ***]

Συγγ. καὶ τίτλος: (ὁ σελ. 112.)

Ο ΡΩΣΤΟΥΡΟΥ

Μόλις ἐπιβάντες εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, βλέπομεν ὡς τινα πέπλον τεφρώδη ἐκτεινόμενον ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐπὶ τοῦ πέπλου τούτου διαγραφόμενα τὰ ὅρη τῆς Μοραβίας καὶ Ὀγγαρίας, καὶ τὰς Ἀλπεὶς τῆς Κάτω Αὐστρίας. Ἡ ταχὺ αὕτη μεταβολὴ τῆς σκηνογραφίας συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις ἐπιβαίνει τις εἰς πλοῖον, ἐφ' οὗ ἀπάντωνται τὰ πρόσωπα καὶ ἀκούονται ἤδη οἱ τόνοι τοῦ τόπου, διὰ τὸν ὁποῖον ἀναχωρεῖ. Ἐμεῖς καθιερσμένοι ἐντὸς κύκλου μορφῶν γερμανικῶν, αἵτινες μᾶς κάμνουν νὰ αἰσθωνώμεθα πρὸ τῆς ὕρας τὸ ψόχος καὶ τὴν πληξίν τῆς ἄρκτου. Οἱ ἡμέτεροι φίλοι μᾶς ἀφῆκαν· δὲν βλέπομεν πλέον εἰμὴ τρεῖς λευκὰ μανδῆλια κυματίζοντα ἐπὶ μακρυνοῦ καϊκιῦ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ λέμβων ἀπερχομένων καὶ ἐρχομένων κατέναντι τοῦ τσελινείου. Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ ἀκριβέστατα μέρος, ὅπου ἡγκυροβόλησε τὸ Σικελικὸν ἀτμόπλοιον τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς μας. Εἶνε ὥραία φθινοπωρινὴ ἑσπέρα λαμπρὰ καὶ χλιαρὰ. Οὐδέποτε ἡ Κωνσταντινούπολις μᾶς ἐφάνη τόσον φιλομειλήτης καὶ τόσον μεγάλη. Ὡς προσπαθήσωμεν διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ ἐντυπώσωμεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν τὰ ἀπέραντα διαγράμματα καὶ τὰ ἀόριστα χρώματα τῆς μαγικῆς πόλεως, καὶ ἃς βλέπωμεν τὸ βλέμμα διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τὸ βῆλος τοῦ θαυμασίου ἐκείνου Κερατίου κόλπου, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου θὰ μᾶς ἀποκρυφθῇ διὰ παντός. Τὰ λευκὰ μανδῆλια ἠφανίσθησαν. Τὸ ἀτμόπλοιον κινεῖται. Τὰ πάντα φαίνονται μετατοπιζόμενα. Τὸ Σκούταρι προχωρεῖ, ἡ Σταμποῦλ ὀπισθοχωρεῖ, ὁ Γαλατὰς στρέφεται περὶ ἐαυτὸν, ὡς διὰ νὰ μᾶς ἴδῃ ἀναχωροῦντας. Ὑγίαινε, Κεράτιε κόλπε! Ἐν σείσμα τοῦ ἀτμοπλοίου μᾶς ἀρπάζει τὸ προάστειον Κάσιμ-πασᾶ, ἐν ἄλλῳ σείσμα μᾶς ἀφαιρεῖ τὸ Ἑγιοῦν, ἐν ἄλλῳ τὸν ἕκτον λόφον τῆς Σταμποῦλ· ἀφανίζεται ὁ πέμπτος, ἀποκρύπτεται ὁ τέταρτος, ἐλκεῖται ὁ τρίτος, χάνεται ὁ δεύτερος· δὲν ἀπομένει πλέον εἰμὴ ὁ λόφος τοῦ Σερχίου, ὅστις, χάρις τῷ Θεῷ, δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ ἐπὶ τινα χρόνον. Πλέον ἤδη ἐν τῷ

μέσῳ τοῦ Βοσπόρου ταχέως. Παρέρχεται ἡ συνοικία τοῦ Τὸπ-χανέ, παρέρχεται ἡ συνοικία τοῦ Φουντουκλή· φεύγουν αἱ λευκαὶ καὶ κατὰ γλυφοὶ ὄψεις τῶν ἀνακτόρων τοῦ Δολμά-μπαγτσά· τὸ δὲ Σκούταρι ἐκτείνει διὰ τελευταίαν φορὰν τοὺς ἀμφιθεατρίους τοῦ κόλπου, τοὺς σκεπασμένους μὲ κήπους καὶ ἐκκύλεις. Ὑγίαινε Κωνσταντινούπολις! προσφιλὴς καὶ ἀπέραντε πόλις, δνερὸν τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, στεναγμὸς τῆς νεότητός μου, ἀνάμνησις ἀνεπίληστος τῆς ζωῆς μου! Ὑγίαινε, ὦρα καὶ ἀθάνατε βασίλισσα τῆς Ἀνατολῆς! Εἶθε ὁ χρόνος νὰ μεταβάλῃ τὰς τύχας σου, χωρὶς νὰ βλάψῃ τὰ κάλλη σου, καὶ εἶθε τὰ τέκνα σου νὰ σὲ ἴδωσι μίαν ἡμέραν μὲ τὴν αὐτὴν μέλιν τοῦ νεκροῦ ἐνθουσιασμοῦ, μὲ τὴν ὁποῖαν σὲ εἶδα καὶ σὲ ἀφίω.

Ἡ θλίψις τοῦ ἀποχωριστιμοῦ δὲν διήρκεσεν ἐν τούτοις εἰμὴ ὀλίγα μόνον λεπτά, διότι ἄλλη Κωνσταντινούπολις, μεγαλύτερα, ὠραιότερα καὶ φαιδρότερα ἐκείνης, τὴν ὁποῖαν ἔφινε εἰς τὸν Κεράτιον κόλπον, ἐξεστίνετο ἐνώπιόν μου ἐπὶ εἰκοσιεπτά χιλίομετρα, ἐπὶ τῶν δύο ὠραιότερων παραλίων τῆς γῆς.

Τὸ πρῶτον χωρίον, ὅπερ παρουσιάζεται ἄριστον ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας τοῦ Βοσπόρου εἶνε τὸ Μπασικ-πασί, μέγα τουρκικὸν χωρίον, ἡ μάλλον εἶπειν μέγα προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ἐκτείνεται εἰς τοὺς πρόποδας λόφου, περὶ μικροῦ λιμένος. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἀνοίγεται ὥραία κοιλάς, ὅπου τὸ ἄλσος τῶν δαφνῶν Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ἀνερχομένη πρὸς τὸ Σταυροδρόμιον· μεταξὺ τῶν οἰκιῶν ὑψοῦται σύμπλεγμα πλατάνων, αἵτινες ἐπιτακίζουσι τὸν τάφον τοῦ περιφήμου πειρατοῦ Βαρβαρόσσα· μέγα καφενεῖον, πλήρες ἀνθρώπων, προεξέχει τῶν ὑδάτων, ἐπιτηριζόμενον ἐπὶ δάσους πασσάλων· ὁ λιμὴν εἶνε πλήρης λέμβων καὶ καϊκιῶν, τὸ παράλιον πολυάνθρωπον, ὁ λόφος κατὰφυτος, καὶ ἡ κοιλάς πλήρης οἰκιῶν καὶ κήπων. Ἀλλὰ δὲν εἶνε πλέον ἡ ὅρα τῶν προαστείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἡ ὅρα ἰδίᾳ καὶ ἀνεπίληπτος χάρις καὶ φαιδρότης τῶν χωρίων τοῦ Βοσπόρου. Τὰ σχήματα εἶνε μικρότερα. Εἶνε ὡς τις φωλιὰ οἰκίσκων χαριέντων, οἵτινες φαίνονται ὡς κρεμάμενοι μεταξὺ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, πολίχνη δι' ἐρωτολήπτους καὶ ποιητάς, προσωρισμένη νὰ διαρκῇ ὅσον καὶ ἐν πάθος ἡ εἰς οἶστρος, ἐμπνηχθεῖσα

ἐκεί ἐκ μιᾶς ιδιοτροπίας, ὥραιαν τινὰ θερμὴν νό-
κτα. Μόλις προσηλώσαμεν ἐπ' αὐτὴν τὸ βλέμμα,
καὶ ἤδη εὐρίσκεται μακρὰν ἡμῶν, καὶ ἀντιπαρέρ-
χονται ἐνώπιον ἡμῶν τὰ ἀνάκτορα τοῦ Γασπα-
γόν, ἡ μάλλον εἰπεῖν σειρὰ ἀνακτόρων ἐκ λευκοῦ
μαρμάρου, ἀπλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν, κεκοσμημέ-
νων μὲ μακρὰς σειρὰς κινῶν, καὶ κατσκευασμέ-
νων δι' ἡλιακῶν περιφραγμένων μὲ δρύφακτα,
ἐφ' ὧν εἶνε παρατεταγμένη σειρὰ ἐπάλξεων ζων-
τανῶν, ἀς σχηματίζουσιν ἀναρίθμητα λευκὰ πτη-
νὰ τοῦ Βοσπόρου, ὧν τὴν θέαν καὶ στήθεα ζωηρο-
τέραν ἢ εὐρωστος βλάστησις τῶν λόφων τῆς πα-
ραλίας. Ἄλλ' ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ προσφιλέης βί-
σανος νὰ βλέπῃ τις φευγούσας χιλιάς καλλονῶς,
ἐν ᾗ μόλις ἀρχίζει νὰ θαυμαζῇ μίαν. Ἐν ᾗ θεώ-
μεθα τὸ Μπεσίκ-τασί καὶ τὸ Τσεραγάν, ἐκ τοῦ
ἀπέναντι μέρους φέυγει ἡ ἀσιατικὴ παραλία, κε-
καλυμμένη ἀπὸ χωρία πολυτέλγητρα, τὰ ποῖα
θὰ ἦτοίς ν' ἀγοράσῃ τις καὶ συμπαράλαβῃ μεθ'
ἐαυτοῦ ὡς τινα κειμήλια. Φεύγει τὸ Κουζκουν-
τζιούκ, φέρον ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἱριδος, μετὰ
τοῦ μικροῦ του λιμένος, ὅπου κατὰ τὴν παράδο-
σιν· προσήλθεν ἡ δάμαλις Ἰνώ, ἀφ' οὗ διέπλευσε
τὸν Βόσπορον, ὅπως ἀπελευθερώθῃ ἀπὸ τῶν οὐ-
στρων τῆς "Ἡρας" παρέρχεται ὁ Σταυρός, μετὰ
τοῦ ὥραιου μὲ δύο μινάρους τζαμίου του, ἀφ-
νίζονται τὰ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα Μπεσλέρ-
μπεϊ, μὲ τὰς κωνικὰς καὶ πυραμιδοειδεῖς τῶν
στεγῶν, καὶ μὲ τοὺς κιτρίνους καὶ στακτερούς
τῶν τοίχων, καριστῶντα τὴν μυστηριώδη καὶ
παράδοξον θέαν μοναστηρίου προικισσῶν· καὶ
ἐπειτα τὸ χωρίον Μπεσλέρμπεϊ, κατοπτριζόμενον
εἰς τὰ ὕδατα, οὗ ὅπισθεν ὑψοῦται τὸ ὄρος Βουλ-
γουρλού, καὶ ὅλα ταῦτα τὰ χωρία, τὰ συνειλεγ-
μένα ἢ διασκορπισμένα εἰς τοὺς πρόποδας μικρῶν
καταπραίνων λόφων, καὶ βεθυισμένα ἐντὸς
πλουσίας βλαστήσεως, ἥτις φαίνεται τείνουσα νὰ
τὰ κατακαλύψῃ, εἶνε συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα
διὰ στεφανῶν ἐξ ἐπαύλων καὶ οὐκισίων καὶ διὰ
μακρῶν σειρῶν δένδρων, αἵτινες κατατείνονται ἢ
κατὰ μῆκος τῆς παραλίας, ἢ ἀτάκτως ἀπὸ τῶν
ὕψωμάτων πρὸς τὴν θάλασσαν, διὰ μέσου ἀπει-
ράριθμων κήπων καὶ περιβολίων καὶ λειβαδίων,
διατεταγμένων ὅπως ὁ ἄβυξ τοῦ ζαφειρίου καὶ
κλιμακῶν, καὶ χρωματισμένων μὲ ἀπειράριθ-
μους ἀποχρώσεις πρασίνας.

Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀποφασίσωμεν νὰ βλέπωμεν
τὰ πάντα ἐπιτροχάδην, στρέφοντες ἀδικλείπτως
τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ,
κανονικῶς, ὡς τὰ αὐτόματα. Ὑπερβάντες ὀλίγον
τὸ Τσεραγάν, βλέπομεν πρὸς τὰριστερὰ ἐπὶ τῆς
εὐρωπαϊκῆς παραλίας τὸ μέγα χωρίον Ὀρτά-κιδί,
οὗ ὑπεράνωθεν ἀναδεικνύει τὸν στίλβοντα ὅλον
τοῦ τζαμίου τῆς Σουλτάννα-Βαλιδῆς, μητρὸς
τοῦ Ἀβδούλ-Ἀζίζ, καὶ προσεβάλλει τὰς χαριέ-
σας τοῦ στεγῶς τὸ παλάτιον τοῦ Ριζά-πασᾶ, εἰς
τοὺς πρόποδας λόφου, οὗ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψοῦν-

ται ἐν μέσῳ πυκνῆς βλαστήσεως οἱ λευκοὶ καὶ
ἐλαφροὶ τοῖχοι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κιοσκίου τοῦ
Ἀστέρως. Τὸ Ὀρτά-κιδί κατοικεῖται ὑπὸ πολλῶν
ἀρμενίων, ὀρράκων καὶ ἐλλήνων τραπέζιτων. Κατὰ
τὴν στιγμὴν ἐκείνην προσέπλεον ἐκεῖ τὸ ἀτρό-
πλιον Κωνσταντινουπόλεως. Πληθὺς μέγα ἀν-
θρώπων ἀπεβαίνουν, καὶ ἄλλο πλήθος ἵστατο ἐπὶ
τῆς ἀποβάθρας ἀναμένον ὅπως ἐπιβῇ. Ἦσαν τοῦ-
ρισται, εὐρωπαῖαι κυρίαι, ἀξιωματικοί, μοναχοί,
εὐνοῦχοι, καλλωπισταί, φέτια, σαρίκια, πιλίδια,
πίλοι, καλυμαύχια, φύρδην μίγδην· θέαμα, ὅπερ
φαίνεται καὶ εἰς τοὺς εἰκοσιν ἀποβατηρίους σταθ-
μοὺς τοῦ Βοσπόρου, καὶ μάλιστα τὸ ἐσπέρας.
Ἀπέναντι τοῦ Ὀρτά-κιδί ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς πα-
ραλίας λάμπει μυριοχρόματον ἐν μέσῳ στεφάνου
ἐπαύλων τὸ χωρίον Τσεγκέλι, ἥτοι τῆς ἀγκύ-
ρας, ὀνομασθὲν οὕτως ἐξ ἀρχαίας τινὸς σιδηρᾶς
ἀγκύρας, ἣν εὗρον ἐπὶ τῆς παραλίας ταύτης Μωά-
μεθ ὁ Β' ὑπεράνω δὲ τῶν ὡριῶν τοῦ χωρίου τοῦ-
του ἵσταται τὸ Ὀλιβεράς μνημὸς κιοσκίου, ὁπό-
θεν Μουράδ ὁ Δ', ὑπὸ Οὐρβήδους πάθους ἐλαυνό-
μενος, διέταττε καὶ ἐφόνευεν ὅλους, ὅσοι διερχό-
μενοι παιδοὶ τοὺς ἀγροὺς ἐψάλλον. Στρεφόμενοι
δ' ἐκ νέου πρὸς τὴν Εὐρώπην, εὐρισκόμεθα ἀπὸ
ναντι τῆς ὥραιας κόμης καὶ τοῦ χαρίεντος λιμέ-
νος Κουρού-τσεμπέ, τοῦ παλαιῦ Ἀνάπλου, ὅπου
ἀποβῆσα ἡ Μήδεια μετὰ τοῦ Ἰάσονος ἐφύτευσε
τὴν περίφημον δάφνην· καὶ στρεφόμενοι πάλιν
πρὸς τὴν Ἀσίαν, βλέπομεν τὰ δύο χαρίεντα χω-
ρία Κουλελί καὶ Βανί-κιδί, διατεταγμένα κατὰ
μῆκος τῆς παραλίας, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν
μεγάλου στρατῶνος, ὁμοίου πρὸς παλάτιον βασι-
λικὸν κατοπτριζόμενον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅπι-
σθεν τῶν δύο χωρίων ὑψοῦται λόφος καταστε-
φόμενος ὑπὸ μεγάλου κήπου, οὗ ἐν μέσῳ λευκά-
ζει, σχεδὸν καθ' ὅλον κληρίαν δεινροσκεπὲς, τὸ
κιοσκίον, ὅπου ὁ μέγας Σουλεϊμάν ἔζησε τρία ἔτη
κεκρυμμένος ἐντὸς μικροῦ πύργου, ὅπως διαφύγῃ
τὰς ἀναζητήσεις τῶν κατασκόπων καὶ τῶν δε-
μιῶν τοῦ πατρὸς του Σελίμ. Ἐν ᾗ δ' ἡμεῖς ἀνα-
ζητοῦμεν τὸν πύργον μετὰ τῶν δένδρων, τὸ
ἀτρόπλιον παρκαμπτεῖ τὸ Ἀρναούτ-κιδί, ἥτοι
χωρίον τῶν Ἀλβανῶν, κατοικούμενον νῦν ὑπὸ
Ἑλλήνων, ἐκτεινόμενον ἐν εἰδεί ἡμισελήνου, ἐπὶ
τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας, πέραξ μικροῦ κήπου,
πλήρους ἱστικοφόρων κλοίων. Ἀλλὰ πῶς εἶνε δυ-
νατὴν νὰ τὰ ἴδῃ τις ὅλα; τὸ ἐν χωρίον μᾶς ἀ-
φαιρεῖ τὴ ἄλλο, ἐν ὥριον τζαμίον μᾶς ἀπασφα-
λεῖ καὶ μὲς ἀποσπείρει τὴν θέαν μῆς χαριεστά-
της τοποθεσίας, καὶ ἐν ᾗ βλέπομεν τὰ χωρία καὶ
τοὺς λιμένους, παρέρχονται τὰ καλὰ τῶν βε-
ζιριδίων, τῶν πασάδων, τῶν σουλτανῶν, τῶν με-
γάλων εὐνοῦχων, τῶν μεγιστάνων, οἰκίαι κομφῆ,
κυναὶ καὶ πορφυρεῖ, αἵτινες φαίνονται ὡς πλέ-
ουσαι ἐπὶ τοῦ ὕδατος, κισσοειδεῖς, καὶ φέρουσαι
ἡλιακοὺς ἀνθοστεφούς, καὶ κατὰ τὸ ἡμισὺ ἀπο-
κεκρυμμέναι εἰς ἄλση κυπαρίσων, δαφνῶν καὶ

χυρομηλεῶν· οἰκοδομαὶ φέρονται προμετωπίδια
κορινθιακὰ καὶ κεκοσμημένα μὲ κίονας ἐκ λευ-
κοῦ μαρμάρου· μικρὰ ἐλβετικὰ ἐπικύλεις, οἰκί-
σται Ἰαπωνικοί, μικρὰ μαυροῦσι ἀνάκτορα, κιο-
σκια τουρκικὰ, τριώροφα, προεξέχοντα τὴν ὑπερ-
άνω τοῦ ἄλλου, καὶ ἐπικρεμνύντα εἰς τὰ κυανὰ
νάματα τοῦ Βοσπόρου τοὺς δικτυωτοὺς ἐξώστας
τῶν χαρσιῶν τῶν, καὶ προσεβάλλοντα τὰς μι-
κρὰς τῶν κλημακωτῶν ἀποβάθρας, καὶ τὰ κηπά-
ριά τῶν τὰ ὁμαυούμενα ὑπὸ τοῦ βέματος· πάντα
ταῦτα, οἰκοδομήματα μικρὰ, ἐλαφρὰ καὶ παρο-
δικὰ, παριστῶντα ἀκριβῶς τὴν τύχην τῶν κα-
τοίκων τῶν· τὸν Ὀρτάμδον μῆς νεανίδος, τὴν κα-
λὴν ἔκδοσιν ραδιουργίας τινὸς, δὴν λὸν τι ὑπόρ-
γημα, ὅπερ ὁ ἀφαιρεθὴς αἵριον, δόξαν, ἥτις ὁ ἀ-
πολήξῃ εἰς ἐξορίαν, πλοῦτον ἐξαφανίζοντα, με-
γαλεῖον καταπύκτων. Ἄν ὑπάρχει σχεδὸν μέρος
τῶν δύο παραλίων, ὅπερ νὰ μὴ εἶνε κεκαλυμμέ-
νον ὑπὸ οἰκίδων. Εἶνε εἰδὸς τι Μεγάλης διώρυγος
(Canal Grande) ἀπειρομεγέθους ἀγροτικῆς Βενε-
τίας. Αἱ ἐπαύλεις, τὰ κιοσκια καὶ τὰ παλάτια
ὑψοῦνται τὸ ἐν ὅπισθεν τοῦ ἄλλου, διατεταγμένα
τοιουτοτρόπως, ὥστε ἐκάστου ἢ ὅψις εἶνε δρατὴ
ὅλη, καὶ αἱ ὅπισθεν φαίνονται ὡς νὰ κείνται ἐπὶ
τῆς στεγῆς τῶν ἐμπροσθίων, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ-
των καὶ ἐκείνων, καὶ ἐπέκεινα τῶν ἀπαιτάτων,
τὰ πάντα εἶνε πράσινα, ἀπανταχοῦ ὑψοῦνται κο-
ρυφαὶ καὶ κόμαι δρυῶν, πλατάνων, σφενδάμων,
αἰγιέρων, πευκῶν, συκεῶν, ὧν ἐν τῷ μετὰ τὸν λευ-
κάουσι κρήναι καὶ στρίβουσι ὁλισκοὶ τουρμπέ-
δων καὶ τζαμίων ἐρημίων.

Στρεφόμενοι πρὸς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, βλέ-
πομεν ἀκόμη συγκυμνόμενος τὸν λόφον τοῦ Σερα-
γίου, καὶ τὸν ἀπειρομεγέθη ὅλον τῆς Ἀγίας Σο-
φίας, ὅστις μελανίζει ἐπὶ τοῦ αἵθριου καὶ χυροῦ
οὐρανοῦ. Ἐν τούτοις ἀφανίζεται τὸ Ἀρναούτ-
κιδί, τὸ Βανί, Κουλελί, Τσεγκέλι καὶ Ὀρτά-κιδί,
καὶ τὰ πάντα πέραξ εἶνε μεταβεβλημένα. Νομί-
ζομεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἐντὸς μεγάλης λίμνης. Ἰδι-
κρὸς κήπος ἀνοίγεται ἀριστερόθεν ἐπὶ τῆς εὐρω-
παϊκῆς ὁχθῆς, καὶ εἰς ἄλλος μικρὸς δεξιόθεν ἐπὶ
τῆς ἀσιατικῆς. Ἐπὶ τῆς πρὸς τὰριστερὰ παρα-
λίας ἐκτείνεται ἐν ἡμικυκλίῳ ἡ ὥρεια ἐλληνικὴ
πολίχνη Μπερμπεκ, σκιαζομένη ὑπὸ δένδρων ὑψη-
λοτάτων, ὧν ἐκ μέσου ἀνυψοῦται ὥριον παλαιὸν
τζαμίον καὶ τὸ αὐτοκρατορικὸν κιοσκίον Χουμα-
γιούν-Χαμπάδ, ὅπου ἔλλοτε οἱ Σουλτάνοι ἐδέ-
χοντο εἰς μυστικὰς συνεντεύξεις τοὺς εὐρωπαίους
πρεσβευτάς. Μέρος τῆς πόλεως κρύπτεται εἰς τὴν
πυκνὴν βλάστησιν μικρᾶς κοιλάδος, τὸ δ' ἐπίλοι-
πον μέρος εἶνε διασκορπισμένον εἰς τὰς κλιτύας
λόφου, σκεπασμένου μὲ δρύς, οὐτινος ἐπὶ τῆς κο-
ρυφῆς ὑπάρχει ἄλσος περιώνυμον διὰ τὴν ἱσχυράν
τοῦ ἡγῶν, ἥτις εἰς τὸν χρόνον τῶν ποδῶν ἐνδὸς
ἵππου ἀνταποκρίνεται μὲ τὸν ποδοβολητὸν ἔλας
ὄλης. Ἢ τοποθεσία αὕτη εἶνε χαριστάτη καὶ φαι-
δρὰ, ἱκανὴ νὰ ἐξάψῃ μέχρις ἰδιοτροπίας τὴν ἐπι-

θυμὴν βασιλίσσης, ἀλλὰ τὴν λησμονεῖ τις, ἔλα-
στραφὲς πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος. Ἐνταῦθα ἡ
ἀσιατικὴ παραλία προσφέρει τὴν θέαν παραδεί-
σου γῆινου. Ἐπὶ εὐρέσι ἀκρωτηρίου ἐκτείνεται ἐν
εἰδεί προστεινόμενον τῷ τῷ χωρίον Κανδιδίλλι,
ποικιλόχρωμον ὡς χωρίον ὁλλανδικόν, μὲ λευκό-
τατον τζαμίον, καὶ πυκνὴν συνοδίαν μικρῶν ἐ-
παύλων· ὅπισθεν δὲ τούτου ὑψοῦται ὁ εὐανθὴς
λόφος Ἰτζικιδί, ἔχων ἐπὶ τῆς κορυφῆς πύργον μὲ
ἐπάλξεις, ὅστις χρησιμεύει ὡς σκοπὸς τῶν πυρ-
καίων κατ' ἀμφοτέρους τὰς παραλίας. Δεξιὰ τοῦ
Κανδιδίλλι προεξέχουσι πρὸς τὴν κόλπον κατὰ βρα-
χεῖν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν δύο κοιλιάδες· ἡ
τοῦ μεγάλου καὶ ἡ τοῦ μικροῦ οὐρανοῦ βύακος·
ὧν μετὰ τὸ ἐκτείνεται ὁ πολυτέλγητρος λιμὼν
τῶν Γλυκῶν νερῶν τῆς Ἀσίας, σκεπασμένος ἀπὸ
συκομορέας, ἀπὸ δρύς καὶ πλατάνους, ἐν ᾗ δια-
κρίνεται τὸ πλουσιώτατον κιοσκίον τῆς μητρὸς
τοῦ Ἀβδούλ-Μετζιδ, σχεδισθὲν καὶ κοσμηθὲν
μὲ γλυφὰς κατὰ τὸν βυθὸν τοῦ Δολιχά-μπαγτσέ,
καὶ περικυκλωμένον ἀπὸ μεγάλους κήπων κατὰ-
πορφόρους ἐκ τῶν ῥόδων. Ἐπέκεινα δὲ τοῦ «με-
γάλου οὐρανοῦ βύακος» φαίνονται ἀκόμη τὰ μυ-
ρία χρώματα τοῦ χωρίου Ἀναδολὸν-Χισσάρ, ἐκ-
τεινόμενον εἰς τὰ πρηνὴ ὑψώματα, ἐφ' οὗ δρ-
οῦνται οἱ ῥαδινοὶ πύργοι τοῦ φρουρίου τοῦ Βα-
γιαζήτ-Ἰλδερὶμ, ὅπερ κείται ἀπέναντι τοῦ κατὰ
τὴν εὐρωπαϊκὴν παραλίαν φρουρίου Μωάμεθ τοῦ
Β'. Ὅλον τοῦτο τὸ ὥριον μέρος τοῦ Βοσπόρου
ἦτο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην πλήρες ζωῆς. Ἐν
τῷ κατὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν παραλίαν κολπίσκῳ ἐ-
σκαλόντο ἐκατοντάδες λέμβων· διέπλεον πλοῖα
ἱστικοφόρα καὶ ἀτμοκίνητα, κατευθυνόμενα εἰς
τὸν λιμένα τοῦ Μπερμπεκ· οἱ Τούρκοι ἀλλεῖς ἐπι-
πτον τὰ δίκτυα ἀπὸ κήτους ἐννεοῦς κορτου-
μένους ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὑπὸ δοκῶν διεσταυρωμέ-
νων· ἀτρόπλιον τι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐρ-
ριπτεν εἰς τὴν ἀποβάθραν τῆς εὐρωπαϊκῆς παρα-
λίας πλήθος κυριῶν ἐλλήνων, Ἀζαριστῶν, μα-
θητῶν τῆς ἀμερικανικῆς σχολῆς τῶν διαμαρτυ-
ρομένων, καὶ μικρὰς οἰκογενείας φερούσας τὰ δε-
ματὰ καὶ τὰ ἱμάτιά τῶν· ἐπὶ δὲ τῆς ἀντίπερην
παραλίας ἐφαίνοντο διὰ τῶν τηλεσκοπικῶν ὀπ-
τηρῶν ὅμοιοι μουσουλμανίδων, αἵτινες διέβαινον
ὑπὸ τὰ δένδρα τῶν Γλυκῶν νερῶν, ἢ ἔσαντο ἐπὶ
τῆς ἄκρας τοῦ οὐρανοῦ βύακος, ἐν ᾗ πλήθος
καϊκιῶν καὶ λέμβων μὲ σκηνώματα τεταμένα ὑ-
περάνω αὐτῶν, μεστῶν Τούρκων καὶ Τουρκιστῶν,
ἤρχοντο καὶ ἀπῆρχοντο κατὰ μῆκος τῆς παρα-
λίας. Ἐνόμιζε τις ὅτι ἐδίδεσκον ἐορτήν. Ὑπῆρχε
τι τὸ τόσον ἀρχαῖον καὶ βουκολικὸν καὶ ἐρω-
τικὸν εἰς τὰς σκηνὰς ταύτας, ὅπτε ἤρχετο ὁρε-
ξις εἰς τὸν ἀνθρώπον νὰ βίβῃ ἔξω ἀπὸ τὸ ἀτ-
μόπλιον εἰς τὴν θάλασσαν, νὰ ἐξέλθῃ κολυμβῶν
εἰς ἐν τῶν παραλίων τούτων, νὰ κερῶνῃ ἐκεῖ,
καὶ νὰ εἴπῃ:—Ὁ, τι βρῆξ, ἀς καταιβάσῃ! δὲν
ὁδὲ σκαλίσω πλοῖον ἀπὸ ἐδῶ· θέλω νὰ ζήσω καὶ

ν' ἀποθάνω ἐδῶ, ἐν μέσῳ τῆς μουσουλμανικῆς ταύτης μακαριότητος.

Ἀλλὰ διὰ μιᾶς τὸ θέαμα μεταβάλλεται, καὶ ἔλαι αὐταὶ αἱ φαντασιοληξίαι ἀφίπτανται. Ὁ Βόσπορος ἐκτείνεται εὐθὺς ἐνώπιον ἡμῶν καὶ περιστρέφεται ἀόριστον τινα εἰκόνα τοῦ Ῥήνου, ἀλλὰ Ῥήνου κομποτέρου, καὶ φέροντος πάντοτε τὰ ζωηρὰ καὶ πομπώδη χρώματα τῆς Ἀνατολῆς. Ἀριστερὰ νεκροταφεῖον, σκεπασμένον ἀπὸ δάσος κυπαρίσσιων καὶ πευκῶν, διακρίπτει τὴν μέχρι τοῦδε ἀδιάκοπον σειρὰν τῶν οἰκιῶν, καὶ αἰφνης μετὰ ταῦτα, εἰς τὰς κλιτύας τοῦ μικροῦ βραχώδους Ἑρμαίου, ὑψοῦνται οἱ τρεῖς μεγάλοι πύργοι τοῦ Ῥοῦμελί-Χισσάρ, ἥτοι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ φρουρίου, περικυκλωμένοι ἀπὸ λείψανα ἐπαλξεων καὶ μικροτέρων πύργων, ἕτινα κατέρχονται ἐν εἴδει γραφικωτάτης κλίμακος ἐρεπίαν μέχρι τοῦ κρασπέδου τῆς παραλίας. Εἶνε τὸ περίφημον φρούριον, ὅπερ ἤγειρε Μωάμεθ δ' Β' ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ δὲ τὰς θερμὰς παραστάσεις τοῦ Κωνσταντίνου, οὗτινος οἱ ἀπεσταλμένοι, ὡς εἶνε πασίγνωστον, ἀπεπέμφθησαν, ἀπειληθέντες τὰ ἔσχατα. Ἐνταῦθα τὸ βεῖθρον τοῦ πορθμοῦ εἶνε ὀρυκτικώτατον (ὅθεν καὶ ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων καλεῖται Μέγα βέδμα τὸ μέρος τοῦτο, ὑπὸ δὲ τῶν Τούρκων Ῥεῦμα τοῦ Σατανᾶ), καὶ τὸ μέρος τοῦτο εἶνε τὸ στενότερον τοῦ Βόσπορου, διότι τὸ ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἄλλης παραλίας διάστημα μόλις ὑπερβαίνει τὰ πεντακόσια μέτρα. Ἐνταῦθα ἔξουζε Μανδρακλῆς δ' Σάμιος τὴν ἐκ λέμβων γέφυραν, δι' ἧς διέβησαν ὁ ἐξ ἐπικρασίαν χιλιῶν στρατὸς τοῦ Ἀκρείου, καὶ ἐνταῦθεν πιστεύεται ὅτε διέβησαν οἱ μύριοι κατὰ τὴν ἐξ Ἀσίας ἐπιστροφῇ των. Ἀλλ' οὐδὲν πλέον σώζεται λείψανον οὗτε τῶν δύο κινῶν τοῦ Μανδρακλέως, οὔτε τοῦ Ὀρόνου ὅστις ἐνεργήθη ἐντὸς τοῦ βράχου τοῦ ὅρους Ἑρμαίου, ἐρ' οὐ καὶ ὁ ἄνεμος δ' Πέρας βασιλεὺς παρέστη εἰς τὴν διάθεσιν τῶν στρατιῶν του. Μικρὸν τουρκικὸν χωρίδιον μετὰ κρυφίως, ἐμφωλεῖται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ φρουρίου, καὶ ἡ ἀσιατικὴ παραλία φέγγει πλέον πρασίνῃ ἀείποτε καὶ πλέον φαιδρά. Ἐξ-ακολουθεῖ πάντοτε ἀλληλοδιαδόχος ἡ σειρά τῶν οἰκιστικῶν τῶν κωπηλατῶν καὶ κηπουρῶν, τῶν μικρῶν ἐρημικῶν ὅρων, σκεπασμένων σχεδὸν ἀπὸ τοὺς γιγαντικοὺς κλάδους τῶν δένδρων τῆς παραλίας, ὧν κάτωθεν ἀντιπαρέρχονται βραδέως αἱ σκοπιαὶ τῶν ἀλιέων ἀνθοσκεπῶν λειμῶνων, οἵτινες κλίνουσιν ἡρέμα πρὸς τὴν θάλασσαν μέχρις αὐτοῦ τοῦ κρασπέδου τῆς παραλίας, μικρῶν βράχων, ὅποιοι οἱ ἐν κήποις, τυλιγμένων ἐντὸς κισσοῦ, καὶ κοιμητηρίων λευκαζόντων ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀποτόμιον βράχων. Αἰφνης καὶ ἀπροσδοκῆτως ἀναπνέει ἐκ τῆς αὐτῆς ἀσιατικῆς παραλίας τὸ ὠραῖον χωρίον Κανλιτζέ, ῥοδόχρουν ὄλον, κείμενον ἐπὶ δύο βραχιδίων ἀκρωτηρίων, καθ' ὧν ὀρκαίνονται μετὰ ῥόχθου τὰ κύματα, καὶ σπυλι-

σμένον μετ' ὠραῖον τζαμίον, ὅπερ ἐκτοξεύει τοὺς δύο λευκοὺς του μιναρέδες ἐκ τοῦ μέσου ὅγκου κυπαρίσσιων καὶ πευκῶν κατασκιών. Καὶ ἐνταῦθα ἀρχίζουν ν' ἀνυψώνωνται ἀλλεπαλλήλως, διὰ τὴν τερψιθεῶν, οἱ κήποι, νὰ πληθύνωνται αἱ ἐπαύλεις, ὧν μετὰ τὴν διαλάμπει τὸ μαγικὸν καλάνιον τοῦ περιώνυμου ἐκείνου Φουάδ-Πασᾶ, διπλωματικοῦ καὶ ποιητοῦ, κενοδόξου, φιληθόνου καὶ κομποῦ, ὅστις ἐπεκλήθη Ὁθωμανὸς Λαμαρτίνος. Ὁλίγον ἐπέκεινα ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας φαίνεται τὸ τερπνότερον χωρίον Μπαλτά-Λιμάν, κείμενον εἰς τὸ στόμιον μικρῆς κοιλιάδος, δι' ἧς ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν μικρὸς ποταμὸς, τῆδε κακεῖς δὲ τοῦ ὕπερθεν λόφου ὑπάρχουσιν ἐπαύλεις, ἐν αἷς διακρίνεται τὸ ἀρχαῖον καλάνιον τοῦ Ῥεσιδ-Πασᾶ. ἔπειτα δ' ἔρχεται ὁ μικρὸς ὄρυς Ἑμῖρ-Γιάνν-Ὁγλου-μπαγτζές, καταπράσινας ἐκ τῶν κυπαρίσσιων, ἐν αἷς λάμπει ὡς χιὼν καταλευκὸν μονήρης τζαμίον, περιβεβλημένον ὑπὸ τῶν ὑδάτων, καὶ φέρον ἐπὶ τῆς κορυφῆς μεγάλαν σφαιραν μετ' ἡμισφαιρίου ἀκτίνων. Ἐν τούτοις τὸ ἀτμόπλοιο πλησιάζει πότε πρὸς τὸ ἐν καὶ πότε πρὸς τὸ ἄλλο παράλιον, καὶ τότε ἀναφρίζονται μυρία ὅσαι λεπτομέρειαι τῆς μεγάλης τοποθεσίας· ἐδῶ τὸ προπύλαιον τοῦ σαλαμικίου πλοίου τουρκικοῦ οἴκου, ἀναπεπταμένου πρὸς τὸ ἄκρον τῆς παραλίας, εἰς τὸν μυθὸν τοῦ ὁποῖου καπνίζει πολύταρκος ἐπιστάτης, ἐξηπλωμένος ἐπὶ διβανίου· ἐκεῖ εἰς εὐνοῦχος, ὁρῶς ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος τῆς ἐξωτερικῆς κλίμακος μιᾶς ἐπαύλας, βοηθεῖ δύο καλυπτοφόρους τουρκίστας νὰ κατεβῶσιν εἰς τὸ κατεῖον· παρέχει κηπῶριον περίφρακτον, κεκαλυμμένον δολιχὸν σχεδὸν ὑπὸ μιᾶς πλατάνου, παρὰ τὸ στελεχος τῆς ὁποίας ἀναπαύεται καθήμενος σταυροποδητὴ γέρον Τούρκος λευκογόνος, μελετῶν τὸ Κοράνιον· οἰκονομεῖται διερχόμενοι τὸ θέρος ἐν τῇ ἐξοχῇ, καὶ συνηθισμένοι ἐπὶ ἐξωτῶν ποίμνιαν αἰγῶν καὶ προβάτων βόσκοντες εἰς τὰ ἀνώτερα λειβάδια· ἐπιπλεῖ καλπαζόντες παρὰ τὸ παράλιον, καρυβάνια καμῆλων διερχόμενα τὴν κορυφὴν τῶν λόφων καὶ διερχόμενα τὰ παράδοξα σχήματά των εἰς τὸν αἰθριον οὐρανόν.

Αἰφνης ὁ Βόσπορος πλατύνεται, ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται, καὶ εὐρισκόμεθα ἐκ νέου μετὰ τὸν δύο κόλπων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ μεγάλης λίμνης. Ἀριστερὰ ὑπάρχει κόλπος στενὸς καὶ βάλυς, οὗτινος περίεξ κείται ἡ ἑλληνικὴ πολίχνη Στένη, Σωσθέσιον, ἐκ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ πτερυγοῦ ἀγάλματος ὅπερ ἔδρυσαν ἐκεῖ οἱ Ἀργοναῦται εἰς τιμὴν τοῦ προστάτου δαίμονος, ὅστις ἀπέδειξεν αὐτοῦς νικητὰς ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτῶν κατὰ τοῦ Ἀμύκου βασιλείας τῶν Βεβρύκων. Ἐνεκα δὲ μικρῆς καμπύλης, ἣν διαγράφει τὸ ἀτμόπλοιο πρὸς τὴν Εὐρώπην, διακρίνομεν ἐνεργῶς τὰ καφεῖα καὶ τοὺς οἰκιστοὺς, τοὺς παρατεταγμένους εἰς τὴν παράλιον, τὰς μικρὰς ἐπαύλεις, τὰς ἐγκατεσπαρμένους

μεταξὺ τῶν ἐλαίων καὶ τῶν ἀμπέλων, τὰς κοιλάδας, αἵτινες κατέρχονται εἰς τὴν λίμνην, τὸν μικρὸν χεῖμαρρον, ὅστις κατακρημνίζεται ἀπὸ τοῦ λόφου, καὶ τὴν ἐκ στειλνοτάτου λυκοῦ μαρμαροῦ περιώνυμον κρήνην, σκιαζομένην ὑπὸ σφενδάμων ὑπερμεγέλων, ἀφ' ὧν κρέμονται τὰ δίκτυα τῶν ἀλιέων, ἐν τῷ μέσῳ γυναικῶν Ἑλληνίδων, αἵτινες ὑπάρχουν καὶ ἔρχονται, φέρουσαι λαγῆνους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Καταντικρὺ τῆς Στένης, ὕπερθεν τοῦ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν κόλπου, προκύπτει ἐκ τῶν δένδρων τὸ τουρκικὸν χωρίον Γαμπουκλού, ὅπου ἔκειτο ἡ περιώνυμος Μονὴ τῶν ἀκοιμήτων, οἵτινες ἐδέοντο καὶ ἔφαλλον ἡμέραν καὶ νύκτα ἀδιαλείπτως. Τὰ δύο παράλια τοῦ Βόσπορου ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἄλλης θαλάσσης εἶνε πλήρη τῶν ἀναμνήσεων τῶν φαντατικῶν ἐκείνων κοινοβιατῶν καὶ ἀναχωρητῶν τοῦ πέμπτου αἰῶνος, οἵτινες ἐπλανήοντο εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, φέροντες σταυροὺς καὶ ἀλύσεις, καὶ κατατρυχόμενοι ἀπὸ τὰ κίλινια, ἥτοι τοὺς σκληροὺς τριχίλους τρίβωνας, καὶ τὰ σιδηρὰ περιλαίμια, αἵτινα ἐφόρουν, ἡ Ἰσταντιο-ἐδομάδας καὶ μῆνας ὀλοκλήρους ἀκίνητοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς κίονος ἢ δένδρου, οὗτινος πέριξ ἤρχοντο διὰ νὰ προσπέσωσι πρηνεῖς, διὰ νὰ νηστεύσωσι, νὰ δεηθῶσιν, ἢ νὰ τύψωσι τὸ στήθος των, ἡγεμόνες, στρατιῶται, ἄρχοντες καὶ ποιμένες τῆς ἐκκλησίας, ἐπικαλούμενοι μίαν εὐλογίαν ἢ μίαν συμβουλὴν αὐτῶν, ὡς χάριν παρὰ Θεοῦ. Ἀλλ' ὁ Βόσπορος ἔχει τὴν μοναδικὴν δύναμιν ν' ἀποσπᾷ ἀκαταμαχῆτως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος τὴν διάνοιαν τοῦ περιηγητοῦ, ὅστις παραπλῆει κατὰ πρῶτον τὰ παράλια του. Ὅλοι αἱ ἀναμνήσεις, αἱ μεγάλες εἰκόνας, αἱ ὠραῖες καὶ αἱ ὀλιγοβρότες, ὅσαι ποτὲ παρέχει ἡ ἱστορία ἢ ἡ μυθολογία τῶν χωρῶν τούτων, ἐπισκοπεῖται, ἐπικαλύπτονται, θέλω νὰ εἶπω καταθάπτονται ἀπὸ τὴν θαυμασίαν ἐκείνην ῥώμην τῆς βλαστήσεως, ἀπὸ τὴν ἀμύβην ἐκείνην τῶν ἐορταστικῶν χρωμάτων, ἀπὸ τὴν πληθύνει τῆς ζωῆς, ἀπὸ τὴν εὐρωστον καὶ ὑπερήφανον νεότητά τῆς ὠραίας ἐκείνης φύσεως, ἣτις εἶνε ὅλη μειδία καὶ ὅλη ἐορτή. Πρέπει δὲ νὰ βιάσῃ τις ἐκὺν, διὰ νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἰς τὰ ὕδατα ἐκείνα, ἐν μέσῳ τοῦ μαγικοῦ ἐκείνου κάλλους, ὑπάρξει ποτε δυνατὸν νὰ συγκρουσθῶσι, νὰ ἐμπρησθῶσι καὶ νὰ καθυμνασθῶσιν αἱ εἴσοι τῶν Βυζαντινῶν, τῶν Ῥώσων καὶ τῶν Τούρκων. Καὶ αὐτὰ τὰ φρούρια, αἵτινα καταστέρουν τοὺς λόφους, οὐδὲ διεγείρουσι καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ ποικητικοῦ ἐκείνου τρόμου, ὃν ἐμπνέουσιν ἀλλήλοισι τὰ τοιαύτης φύσεως ἐρεῖπια. Ἐνταῦθα φαίνονται μάλλον ὡς τεγγητὸν σκηνογραφικὸν ἐπιπόνημα τῆς τοποθεσίας, παρὰ ὡς ἀληθὴ μνημεῖα πολέμου, αἵτινα ποτὲ ἐξήμεσαν τὸν θάνατον. Τὰ πάντα νομίζεις ὅτι ἐπικαλύπτει πέπλος χαυνώσεως καὶ τέρψεως, ἣτις οὐδὲν ἄλλο προκαλεῖ εἰ-

μὴ ἰδέας γαληνῶν καὶ πόθων ἀπειρον εἰρήνης. Πέραν τῆς Στένης ὁ Βόσπορος ἐκτείνεται ἀκόμη, καὶ τὸ ἀτμόπλοιο ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν φθάνει εἰς μέρος, ὅπου ἀπολαύει τις τὴν θαυμασιωτέραν θέαν πασῶν, ὅσας μέχρι τοῦδε ἀτήλασαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Στρεφόμενοι πρὸς τὴν Εὐρώπην ἔχομεν ἐμπροσθεν ἡμῶν τὴν μικρὰν ἑλληνικὴν καὶ ἀρμενικὴν πολίχνην Γενι-κιοῦ, κείμενην εἰς τὰ πρηνῆ λόφου σκεπασμένην ἀπὸ ἀμπέλους καὶ ἀπὸ δάση πευκῶν, καὶ ἐκτεταμένην ἐν εἴδει τόξου προεξέχοντος ἐπὶ βραχώδους παραλίας, καθ' ἧς ὀραύεται τὸ βέδμα μετὰ μεγάλου κρότου· ὀλίγω δ' ἀπώτερον ὁ κάλλιστος ὄρυς Καλενδέρ, πλήρης λέμβων, περικυκλωμένος ἀπὸ οἰκιστοὺς κηπουρικοὺς, καὶ σφανωμένους ἀπὸ βλάστησιν ἀκόλαστον, ἥς ὕπερθεν ὑψοῦνται οἱ ἐναεῖροι ἐξώσταί κισσίου αὐτοκρατορικοῦ. Στρεφόμενοι δὲ πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἔχομεν ἐνώπιον ἡμῶν τὴν ἀσιατικὴν παραλίαν, περικαμπτομένην ἐν εἴδει μεγάλου τόξου καὶ σχηματίζουσαν θαυμασίον ἀμφιθέατρον λόφων, χωρίων καὶ λιμένων. Εἰς εἶνε τὸ Ἰντζιρ-κιοῦ, ἥτοι τὸ χωρίον τῶν συκεῶν, τὸ Σουλτανιέ, ὅπερ φαίνεται ὡς ἀποκεκρυμμένον ἐντὸς ἄλλους· μετὰ τὸ Σουλτανιέ, τὸ μέγα χωρίον Μπεϊκός, περικυκλωμένον ἀπὸ κήπους καὶ ἀμπέλων, καὶ σκιαζόμενον ἀπὸ ὑψηλοτάτης καρυῆς, καὶ κατοπτρίζομενον εἰς τὸν ὠριότερον κόλπον τοῦ Βόσπορου, ὅστις εἶνε ὁ ἀρχαῖος κόλπος, ὅπου ὁ βασιλεὺς τῶν Βεβρύκων ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Πολυδεύκου, καὶ ὅπου ἦτο ἡ θαυμασία δάφνη, ἣτις ἐξέλειπε πάντα, ὅστις ἤγειρε τὰ φύλλα τῆς· καὶ ἐπέκεινα καὶ μακρὰν τοῦ Μπεϊκός, τὸ χωρίον Ἰαλί, ἡ ἀρχαία Ἀμαλία, ἣτις δὲν φαίνεται νὰ εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ σωρὸς ἀνθέων κισσίων καὶ κοκκίων ἐπὶ μεγάλῳ τάπητος πρασίνου. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε εἰμὴ σχεδίασμα ἀκατέργαστον τῆς μεγάλης εἰκόνης. Πρέπει νὰ φαντασθῇ τις τὰ ἀπεριγράπτως κομψὰ σχήματα τῶν ῥάχων ἐκείνων τῶν λόφων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦθελον νὰ τὰς ὁραύσῃ τις μετὰ τὴν χεῖρα, τὰ ἀναρίθμητα ἐκεῖνα μικρότατα καὶ ἀνύμνημα χωρία, τὰ ὁποῖα νομίζει τις ὅτι ἐτοποθέτησεν ἐκεῖ ἡ χεὶρ ζωγράφου· τὴν βλάστησιν ἐκείνην ὄλων τῶν κλιμάτων, τοὺς παντοδαποὺς ἐκείνους ἀρχιτεκτονικοὺς ρυθμοὺς, τοὺς κλιμακῶδους ἀνακλινομένους κήπους, τοὺς μικροὺς ἐκείνους καταρράκτας, τὰς βαθεῖας εἰείνας σκιὰς, τὰ στιλβόντα ἐκεῖνα τζαμία, τὸ κυκλῶν ἐκεῖνο χροῖμα τῆς θαλάσσης, τὸ διεστιγμένον μετὰ λευκὰ ἱστία, καὶ τὸν οὐρανὸν ἐκείνον, τὸν ἐκ τῆς δύσεως ῥοδόχρουν.

Ἀλλὰ φθάσας εἰς κατελήθη ὑπὸ τοῦ αἰσθηματος ἐκείνου τοῦ κόρου, ὅπερ καταλαμβάνει πάντας, ὅσοι φθάσωσι μέχρι σημείου τινὸς τοῦ Βόσπορου· ἢ ἀτελεύτητος ἐκείνη καὶ ἀλληλοδιάδοχος σειρά τῶν μαλακῶν γραμμῶν καὶ τῶν φαιδρῶν χρωμάτων φέρεται κόπῳσιν. ἢ μονοτονία αὐτῆ

της κομψότητας και χάριτος αποκομίζει την διάνοιαν. Θά ήθελε τις να ίδη ανιστάμενον διά μιας υπεράνω των παραλλίων εκείνων βράχον ύπερμεγέλη και άσχημον, ή εκτεινομένην ακτήν μακροτάτην, ήρμον και θλιβεράν, κατεσπαρμένην με τὰ λείψανα ναυαγίου. Και τότε, όπως άπα- σχαλήση τις τὸ πνεύμα του, δὲν έχει να κόμη άλλο τι παρά να στρέψη τὴν προσοχήν του εἰς τὰ ὕδατα. Ὁ Βόσπορος φαίνεται ὡς λιμὴν συνεχῆς. Διαβαίνει τις παρὰ τὰ λιμπερά θωρηκτὰ τοῦ ὁ- θωμανικοῦ στόλου, ἐν μέσῳ πολυαριθμίων ἐμπο- ρικῶν πλοίων ἐκ πάσης χώρας, μεῖς ἰστίαι ποικιλό- χρωμα και με πρώρας παραδόξους, πλήρη ἀνθρώ- πων παραδόξων· ἐκεῖ ἀπαντῶνται τὰ πλοιάρια τῶν ἀσιατικῶν λιμένων τῆς Προποντίδος με τὰ ἀρχαῖα σχήματα, και τὰ κομψὰ μονόκροτα τῶν προσβεβίων· διέρχονται ταχέϊ αἱ ἰστίο- φόροι λέμβοι τῶν κυρίων, ἀνθαμιλλώμεναι ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν θεατῶν τῶν παρατεταγμένων ἐπὶ τῆς παραλίας· λέμβοι παντὸς σχήματος, πλή- ρεις ἀνθρώπων παντὸς χρώματος, ἀποσπῶνται ἢ πηλασίζουσι πρὸς τὰς μυρίας μικρὰς ἀποβάθρας τῶν δύο ἡπείρων· τὰ ῥυμουλκούμενα καίκια πλέου- σιν ἐν μέσῳ μακρῶν σειρῶν λέμβων φορτωμένων με πραγματείας· αἱ σημασιολόγοι λέμβοι τῶν ναυ- τῶν διασταυροῦνται με τὰς σχεδίας τῶν ἀλιέων, με τὰ ἐπιγρυσσὰ καίκια τῶν πασσάδων, με τὰ ἀτ- μόπλοια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλήρη σαρι- κίων, φρεσίων και καλυπτῶν, ἅτινα διέρχονται τὸν πορθμὸν, ὅπως προσεγγίσωσιν εἰς ὅλους τοὺς σταθμούς· ὅπως δὲ τὸ ἡμέτερον ἀτμόπλοιον προ- χωρεῖ ἐλικοειδῶς, οὕτω και ὅλον τοῦτο τὸ θέαμα φαίνεται ὅτι στρέφεται περίξ ἡμῶν· τὰ ἀκρωτή- ρια μετατοπίζονται, οἱ λόφοι μεταβάλλουσιν ἀ- προσδοκῆτως σχῆμα, τὰ χωρία ἀποκρύπτονται, και ἀναφαίνονται πάλιν ὑπὸ νέαν ἔποψιν, ἐμπρο- σθεν δὲ και ὀπισθεν ἡμῶν, ἄλλοτε μὲν ὁ Βόσπο- ρος κλείεται ὡς λίμνη, ἄλλοτε δὲ διανοίγεται, και διαρῖται ἐν ἀπόπτῳ σειρὰ λιμνῶν και βάρχε- ων· ἔπειτα διὰ μιᾶς οἱ λόφοι περιστρέφονται ὅ- πως συγκλεισθῶσιν ἐμπροσθεν και ὀπισθεν, και ὁ ὕδατος ἀπομένει ἐντὸς κόγχης πρασίνας, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἐννοεῖ πῶς θὰ δύνηται νὰ ἐξεέλθῃ· ἀλλὰ μόλις ἀντήλλαξε δέκα λέξεις με τὸν γείτονά του, και ἦδη ἡ κόγχη ἠφανίσθη, και φαίνονται περίξ νέα ὕψωματα, νέαι πόλεις και νέαι λιμένες.

Ἐνδοκίμοι μετὰ τοῦ κόλπου τῶν Θερα- πείων—Φαρμακίου, ἐκ τῶν φαρμάκων τῆς Μηδείας —και τοῦ κόλπου τοῦ Χουνικίου—Ισκιεσσά, ἀπο- βάθραι τῶν Σουλτανίων, ὅπου ὑπεγράφη ἐν ἔτει 1833 ἡ περίφημος συνθήκη, ἥτις ἀπέκλεισε τὰ Ἀρδανέλλια εἰς τοὺς ξένους στόλους. Ἐνταῦθα τὸ θέαμα τοῦ Βοσπόρου εὐρίσκεται εἰς τὸν προ- τελευταῖον βαθμὸν τῆς καλλοῆς του. Τὰ Θερα- πεία εἶνε ἡ λαμπροτέρα πολίχνη, ἥτις κοσμεῖ τὰ παράλια του, μετὰ τὸν Μπουγιούκ-δερέν, και ἡ κοιλάς ἡ διανοιγομένη ὀπισθεν τοῦ Χουνικίου—Ι-

σκιεσσά εἶνε ἡ πρασινωτέρα, ἡ προσφιλεσττέρα, ἡ ποιητικωτέρα κοιλάς, ἣν ἔχει τις νὰ θαυμάσῃ με- ταξὺ τῆς ὀχλάσεως τοῦ Μαρμαρᾶ και τῆς Μαύ- ρης Ὀχλάσεως. Τὰ Θεραπεία ἐκτείνονται ἐν μέρει ὑπεράνω παραλίας εὐθείας, εἰς τοὺς πρόποδας με- γάλου λόφου, και ἐν μέρει πέριξ ὄρους βαθεῖας, ὅστις εἶνε ὁ λιμὴν του, πλήρης πλοίων και λέμ- βων, εἰς δὲ ἀπολήγει ἡ μικρὰ κοιλάς ἡ ἐπιλεγο- μένη Κρόνον Νερόν, εἰς ἣν συγκλύπτεται ἄλλο μέρος τῆς πόλεως μετὰξὺ τῆς βλαστήσεως. Τὸ παράλιον τῆς ὀχλάσεως εἶνε ὅλον κεκαλυμμένον με καφενεῖα γραφικὰ, ἅτινα προσέχουσιν τῶν ὀ- δάτων, με ξενοδογεῖα μεγαλοπρεπῆ, με οἰκίσκους, λαμπροὺς, με συστάδας δένδρων ὑψηλοτάτων, ἅ- τινα σκιαζοῦσι πλατείας και κήνας· πέραν τῶν ὁποίων ὀφθύνονται τὰ θερινὰ καλὰ τὰ τῶν προ- σβείων τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, και Ἀγγλίας, και ὑπεράνω τούτων κίσκεον αὐτοκρατορικόν· περίξ δὲ και ὑπεράνω κατὰ τὸν λόφον ἡλικκοῖ ἐπὶ ἡ- λικκῶν, κήποι ἐπὶ κήπων, ἐπαύλεις ἐπὶ ἐπαύ- λεων, ἄλση ἐπὶ ἄλσων· και ἀνθρώποι ἐνδεδυμένοι με ζωηρὰ χρώματα μυρμηκίζουσιν εἰς τὰ καφενεῖα, εἰς τὸν λιμένα, εἰς τὰ παράλια, εἰς τὰς στενω- ποὺς τὰς ἀνερούσας πρὸς τοὺς λόφους, ὡς εἰς μικρὰν ἐορτάσιμον πρωτεύουσιν. Ἐπὶ τῆς ἀντί- περαν Ἀσίας εἰς ἐναντίας τὰ πάντα εἶνε ἥσυχα. Τὸ μικρὸν χωρίον Χουνικίου—Ισκιεσσά, ἐνδοκίμοι προσφίλεις τῶν πλουσίων Ἀρμενίων τῆς Κωνσταν- τινουπόλεως, κοιμᾶται μετὰξὺ τῶν πλατάνων και τῶν κυπαρίσων, περίξ τοῦ μικροῦ του λιμένος, ὃν διαπλέουσιν ὀλίγαι τινὲς λαθραῖαι λέμβοι· ἐπέ- κεινα δὲ τοῦ χωρίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς εὐρυτάτων κλιμακῶν ἀνακλινομένων κήπων, φαίνεται ὀλο- στρόγγυλον τὸ μονήρες κίσκεον τοῦ Ἀβδούλ-Ἀ- ζίζ, και ἐπέκεινα τοῦ κισκίου ἐκτυλίσσεται και ἀποκρύπτεται ἐν μέσῳ τῆς ἀπεριγράπτου μεγα- λοπρεπείας βλαστήσεως τροπικῆς ἡ Εὐνρουμένη κοιλάς τῶν παδισάχ, πλήρης μυστηρίων και ὀ- νεϊρῶν.

Ἀλλ' ὅλον τοῦτο τὸ κάλλος δὲν φαίνεται πλέον τίποτε μετὰ ἐν μίλιον, ὅταν τὸ ἀτμόπλοιον ἐφθασεν ἐνώπιον τοῦ κόλπου τοῦ Μπουγιούκ-δε- ρε. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ἡ ὑπερτάτη μεγαλοπρέπεια και χάρις τοῦ Βοσπόρου. Ἐδῶ ὅστις εἶχε πάλῃ κῆρον ἀπὸ τῶν καλλοῶν του και προσέφη ὅχι μετὰ σεβασμοῦ τὸ ὄνομα του, ἀποκαλύπτεται τὴν κεφαλὴν, και ζητεῖ παρ' αὐτοῦ συγγνώμην. Ἐρίσκειται τις ἐν τῷ μέσῳ εὐρείας λίανης περιε- στευμένης με θαυμασία, ἥτις σοὶ ἐμψάλλει τὴν ἰδέαν νὰ στρέψῃσαι, ὅπως οἱ δεξιόπιδες, ἐπὶ τῆς πρώρας τοῦ πλοίου, διὰ νὰ βλέπῃς ὅλα ἐκεῖνα τὰ παράλια και ὅλους ἐκεῖνους τοὺς λόφους συγγρό- νως. Ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας, ὅπου ἔρχεται νὰ ἐκπνεύσῃ τὸ βῆμα εἰς μυρίας ἀσθενεῖς διακυ- μάνσεις, εἰς τὰ πρηνῆ λόφου μεγάλου, ἐγκατε- σπαρμένον με ἀναριθμήτους ἐπαύλεις, ἐκτείνεται ἡ πόλις τοῦ Μπουγιούκ-δερέ, εὐρείαν χωρματισμένη

διὰ ἀπέραντον ἀνθοκομίον, ὅλη παλάτια, κίσκεια και ἐπαύλεις συνεσπασμέναι ὑπὸ βλαστήσεως θα- λερωτάτης, ἥτις νομίζεις ὅτι ἐξέρχεται ἐκ τῶν στεγῶν και τῶν τοίχων, και πληρεῖ τοὺς δρόμους και τὰς πλατείας. Ἡ πόλις ἐκτείνεται πρὸς τὰ δεξιὰ μέχρι μικροῦ τινος ὄρους, ὅστις εἶνε ὡς τις κόλπος ἐν κόλπῳ, οὐτινος περίξ στρέφεται τὸ χω- ρίον Κεφελέ-κιάι· περίξ δὲ τούτου ἀνοίγεται εὐρεία κοιλάς, καταπράσιнос ἐκ τῶν λειμῶνων, και κα- τάλευκος ἐκ τῶν οἰκιῶν, ἥτις ἔχει εἰς τὸ μέγα ὕδραγωγέον τοῦ Μαχμουδ, και εἰς τὸ δάσος τοῦ Βελγρόδου. Εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐστρατοπέδευσεν ἐν ἔτει 1096 ὁ στρα- τὸς τῆς πρώτης σταυροφορίας· μία δὲ τῶν ἐπὶ τῇ γιγαντιαίων πλατάνων, εἰς ἃς τὸ χωρίον τοῦτο φελλεῖ τὴν φθύναν του, καλεῖται πλατάνος τοῦ Γοδοφρείδου δὲ Βουλιόν. Πέραν τοῦ Κεφελέ-κιάι ἀνοίγεται ἄλλος κόλπος, πράσιнос ἐκ τῶν κυπα- ρίσων και λευκὸς ἐκ τῶν οἰκιῶν, και πέραν τοῦ κόλπου, φαίνονται ἀκόμη τὰ Θεραπεία, διεσκορ- πισμένα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βαθυπρασίνου τῶν κόλπου. Ἐθάσαντες εἰς ἐκεῖ με τὸ βλέμμα, σρε- φόμεθα ὀπίσω πρὸς τὴν Ἀσίαν, και δοκιμάζομεν αἰσθημα ἐκπληξέως ζωηρότατον. Ἐρίσκόμεθα ἐ- νώπιον τοῦ ὑψηλοτέρου ὄρους τοῦ Βοσπόρου, τοῦ ὄρους τοῦ Ἰγαντος, ἔχοντος σχῆμα ἀπειρομεγέ- θους πυραμίδος πρασίνας, ὅπου εἶνε ὁ περιφνηρὸς τάφος, ὃν τρεῖς παραδόσεις ἀποκαλοῦσι αἰκλίνην τοῦ Ἰρακλέους, τάφον τοῦ Ἀμύκου, και τάφον τοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τῶν Ἰβραίων, ὃν φρουροῦσι σήμερον δύο δεξιόπιδες, και ἐπισκέπτονται οἱ πᾶ- σχοντες ἐκ νόσου μουσουλμάνοι, ὅπως καταθέ- σωσιν ἐκεῖ τὰ τεμάχια τῶν ἐνδυμάτων των. Τὸ ὄρος κατακλίνεται εἰς συνδένδρους και εὐάνθεις κλιτύας μέχρι τῆς παραλίας, ὅπου μετὰξὺ δύο πρασινίζοντων ἀκρωτηρίων διανοίγεται ὁ ὄρατος ὄρος Ὁδμουργεῖ, πολυχρόματος ἐκ τῶν οἰκιῶν μουσουλμανικοῦ τινος χωρίου διεσκορπισμένου ἰ- διαστρόπως εἰς τὰ παράλια του, και ἀποκρύπτον- τος ἄλλα πλήρη μικρῶν οἰκιῶν και ἐπαύλεων, αἵ- τινες εἶνε διεσπαρμέναι, ὡς κνήν διασκορπισθέν- τα, εἰς τοὺς λειμῶνας και τὰ γειτονικά ὕψωματα. Ἀλλὰ τὸ θέαμα δὲν εἶνε ὅλον ἐν τῷ κύκλῳ τού- τῳ. Κατ' εὐθείαν ἀπέναντι ἡμῶν λάμπει ἡ Μάορη Θάλασσα, και σρεφόμενοι πρὸς τὴν Κωνσταντινού- πολιν βλέπομεν ἀκόμη πέραν τῶν Θεραπειῶν, ἐν ἀπόψει Ἰοχρόν και συγκεχυμένην, τὸν ὄρον Κα- λενδέρ, Κενί-κιάι, Ἰντζιρ-κιάι, Σουλτανιέ, ἅτινα φαίνονται ὅχι ἀπόψει ἀληθινῇ, ἀλλὰ μάλλον ὡς φανταστικὰ ὀπτασίαι κόσμου ἀπομακρυσμένου. Ὁ ἥλιος δύει, ἡ εὐρωπαϊκὴ παραλία ἀρχίζει νὰ καλύπτεται με σκιάς κυανθῆς και φαίης, ἡ παρα- λία τῆς Ἀσίας γρυσίζει ἀκόμη, τὰ ὕδατα λάμ- πουσι, σκάνη λέμβων, μεστῶν συζύγων και ἐρα- στῶν, ἐπιστρεφουσῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τρέχουσι πρὸς τὸ εὐρωπαϊκὸν παράλιον, συναντῶ- μεναι, σταματῶμεναι, και περικυλλόμεναι ἀπὸ

ἄλλας λέμβους, φερούσας κυρίας και παιδία, αἵ- τινες ἔρχονται ἐκ τῶν ἐπαύλεων· ἐκ τῶν καφε- νείων τοῦ Μπουγιούκ-δερέ φθάνουσι μέχρις ἡμῶν διακεκομμένοι ἤχοι μουσικῆς και ἀτμάτων· οἱ ἀετοὶ περιστρέφονται ἱπτάμενοι ὑπεράνω τοῦ ὄ- ρους τοῦ Ἰγαντος, αἱ ἀλκυόνες ξυρίζουσι τὰ ὕ- δατα, οἱ δελοφίνες πλέουσιν περίξ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὁ δροσερὸς ἀήρ τῆς Προποντίδος προσπνέει τὸ πρόσωπόν μας. Ποῦ εἴμεθα; Ποῦ ὑπάγομεν; Ἡ στιγμή αὕτη εἶνε στιγμή φρεναπάτης και μύτης, καθ' ἣν αἱ ἀναμνήσεις παντὸς ὅ,τι βλέπομεν πρὸ δύο ὥρων εἰς τὰ δύο παράλια τοῦ Βοσπόρου, συγ- χέονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ εἰς εἰκόνα μιᾶς μόνης θαυμασίας πόλεως, δεκάκις μεγαλιέρας παρὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν, κατοικουμένης ὑπὸ λατῶν ἐκ συμπέσης τῆς οἰκουμένης, ἐχούσης προ- νομικῶς παρὰ Θεοῦ ὅλα τὰ χαρίσματα, και ἐγ- καταλειμμένης εἰς ἐορτὴν διαρκῆ, ἥτις πληροῖ ἡμᾶς θλίψεως και φθόνου.

Ἀλλ' ἡ ὀπτασία αὕτη εἶνε ἡ τελευταία. Τὸ ἀτμόπλοιον ἐξέρχεται ταχέως ἐκτὸς τοῦ κόλ- που τοῦ Μπουγιούκ-δερέ. Ἀριστερᾷ βλέπομεν τὸ χωρίον Σαριγέρ, περικυλλωμένον ἀπὸ νεκροταφεία, πρὸ τῶν ὁποίων ἀνοίγεται μικρὸς κόλπος, σχη- ματιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου ἀκρωτηρίου Σίμας, ὅπου ὑψητὸ ὁ ναὸς τῆς πανδύμου Ἀ- φροδίτης, ἣν ἰδιαιτέρως ἐλάτρευον οἱ ὀχλαστο- πόροι Ἕλληνας· ἔπειτα τὸ χωρίον Γενί-μαχχάι, ἀκολούθως τὸ φρούριον Τελλ-τῆμπια, ὅπου κείται κατέναντι ἄλλου μικροῦ φρουρίου καίμενου ἐπὶ τῆς Ἀσιατικῆς παραλίας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τοῦ Ἰγαντος· ἔπειτα τὸ φρούριον Ρουμιλλ- καβιά, οὐτινος τὸ σχῆμα διαγράφεται εἰς τὸν ὄρανὸν ῥοδόχρουν ἐκ τῆς τελευταίας ἀνταυγείας τοῦ λυκόφωτος. Ἐπὶ τῆς ἄλλης παραλίας, ἀπέ- ναντι τοῦ Ρουμιλλ-καβιά, ὕψυται ἐν ἄλλῳ φρού- ριον, ὅπερ στέφει τὸ ἀκρωτήριον, ὅπου ἔκειτο ὁ ναὸς τῶν δώδεκα Θεῶν, κτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀργείου Φιλόξου ἐγγὺς τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς «διανομῆς τῶν οὐρίων ἀνέμων», ὃν ἔτισαν οἱ Χαλκηδόνιοι, και ὃν κατόπιν ὁ Ἰουστινιανὸς μετέβαλεν εἰς ἐκκλη- σίαν· ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἐν- ταῦθα ὁ Βόσπορος στενοῦται διὰ τελευταίαν φο- ράν, μετὰξὺ τοῦ τελευταίου ἀντερείσματος τῶν ὄρων τῆς Βιθυνίας και τοῦ ἐσχάτου ἄκρου τῆς ἀλύσεως τοῦ Αἴμου, ὅθεν και τὸ μέρος τοῦτο θεω- Ͼται ὡς ἡ πρώτη πύλη τοῦ πορθμοῦ, ἣν ἔχει τις νὰ ὑπερασπίσῃ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς Ἀρκτου, και διὰ τοῦτο ὑπῆρξε ὁσάκις ἀγώνων πεισματωδῶν μετὰξὺ βυζαντινῶν και βαρβάρων. Βενετῶν και Γε- νουαίων. Δύο φρούρια γενοῦντι καὶ εἰς αὐτὰ ἀπέναντι ἀλλήλων, συνδεόμενα τὸ πάλαι δι' ἀλύ- σεως σιδηρῆς, ἥτις ἀπέλειπε τὸν πορθμὸν, ἀκόμη δὲ φαίνονται συγκεχυμένως ἐκεῖ πλησίον τὰ ἐρεί- πια τῶν πύργων και τῶν τειχῶν των. Τούτου ὅ-θεν ὁ Βόσπορος προχωρεῖ κατ' εὐθείαν, εὐρυνόμε- νος ὅλον ἐν, πρὸς τὴν θάλασσαν· τὰ δύο παράλια

εἶνε ὑψηλὰ καὶ ἀπότομα, ὡς δύο ἀπειρομεγέθεις προμαχῶνες, καὶ δὲν φαίνονται πλέον εἰμὴ συνστάδες τινὲς οἰκίων ἀγίων τῆδε κακείτω, πύργοι τινὲς ἐρημικοὶ, ἐρείπειά τινα μοναστηριακά, καὶ λείψανά τινα ἀρχαίων προκυμαίων καὶ προχυμάτων. Μετὰ μακρὸν διάπλουν βλέπομεν ἀκόμη σπιθηρίζοντα ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας τὰ φῶτα τοῦ χωρίου Μπουγιούκ-λιμάν, καὶ ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους τὴν φανὸν φρουρίου, ὅπερ καίτοι ὑπερῶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ἑλέφαντος· ἀκρολοῦθως δὲ πρὸς τὰριστερὰ τὸν μέγαν βραχίονα ὄγκον τῆς ἀρχαίας Ρυποπόλεως, ὅπου ἔκειτο τὸ καλῶν τοῦ Φινέως, ὅπερ ἐλυμαίνοντο αἱ Ἀρπυιαί, καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τὸ φρούριον τοῦ ἀκρωτηρίου Πιρῆς, ὅπερ φαίνεται ὡς σκοτεινὴ τις κήλις εἰς τὸν ὑπόφαιον οὐρανόν. Ἐνταῦθα τὰ παρὰ τὴν ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων τὰ μέγιστα· ὁ πορθμὸς φαίνεται ἤδη ὡς μέγας κόλπος, ἡ νύξ ἐπέρχεται, ἡ νυκτερινὴ αὐρα στενάζει μετὰ τῶν σχοινίων τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ τὸ Ὀλιβερόν Κίμμεριον πέλει γὰρ ἐκτείνει ἐνώπιον ἡμῶν τὸν πελιδνὸν καὶ ἀνθούχον του ὀρίζοντα. Ἄλλ' ἡ διάνοια δὲν δύναται ἀκόμη ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τῶν παραλίων ἐκείνων τῶν πλήριον ποιήσεως καὶ ἀναμνήσεων, ὧν αἱ φυσικαὶ καλλογαὶ μένουσι διὰ παντὸς ἀπαράμιλλοι· καὶ ἀριστερόθεν μὲν Ἰπτακαί πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ μικροῦ Ἀἴλου, ἀναζητοῦσα τὸν πύργον τοῦ ἐξορίστου Ὁβιδίου, καὶ τὸ θαυμασιόν τεῖχος τοῦ Ἀναστασίου, δεξιόθεν δὲ ἀποπλανᾶται εἰς ἀπέχοντον ἡφαιστειογενὴ χώραν, διὰ μέτου δασῶν, ἅτινα λυμαίνονται οἱ ὕδρες καὶ ἀγρόχοροι, καὶ διὰ τῶν καλυδῶν λαοῦ ἀγρίου καὶ σχεδὸν ἀγνώστου, οὗτινος τὰς παραδόξους μορφὰς νομίζει ὅτι βλέπει συνηθισμένως ἐπὶ τῆς ὑπερυψήλου ἀκτῆς, καὶ ἐπαρωμένως θαλασσοπορίαν δυστυγῆ πρὸς τὰ ἄγρια παράλια τοῦ Πόντου, *fera litora Ponti*. Δύο σημεῖα φωτεινὰ διαλύουσι διὰ τελευταίαν φοράν τὸ σκοτόρ, ὡς οἱ φλογεροὶ ὀρθοίμοι δύο Κυκλώπων, φρουροὶ τοῦ μαγικοῦ πορθμοῦ· τὸ Ἀναδουλι-φανάρ, ἥτοι ὁ φανὸς τῆς Ἀσίας, δεξιόθεν, καὶ τὸ Ρουμιλι-φανάρ, ἀριστερόθεν, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὅποιου αἱ μυθώδεις Συμπληγάδες μᾶς δεικνύουσιν ἀμυδρῶς, ἐν τῇ σκιᾷ τῆς παραλίας, τὰς καταπεπνημένως κατατυμᾶς τῶν βράχων τῶν. Νισί' ὅ τὰ δύο παράλια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας δὲν εἶνε πλέον εἰμὴ δύο μαύραι ταινίαι, καὶ μετὰ ταῦτα *quosumque adspicias, nihil est nisi pontus et aer* (ὅπου καὶ ἂν ἀποβλέψῃς, δὲν ὑπάρχει ἄλλο τι εἰμὴ θάλασσα καὶ ἀήρ), ὅπως ἔφαλεν ὁ πτωχὸς Οὐδίδιος. Ἀλλὰ τὴν βλέπω ἀκόμη τὴν Κωνσταντινουπόλιν μου ὁπίσθην τῶν δύο ἐκείνων ἐξαφανισθέντων μαύρων παραλίων· τὴν βλέπω μεγαλιτέρην καὶ φαινοτέραν παρ' ὅσον τὴν εἶδα ποτὲ ἐκ τῆς γερφῆρας τῆς Σουλτάννα-βαλιδῆς καὶ τῶν λόφων τῆς Χρυσουπόλεως· καὶ τὴν ὁμιλῶ καὶ τὴν χαιρετῶ καὶ τὴν λατρεύω ὡς τὴν τελευταίαν καὶ προσφιλεστέρην

ἀπασίαν τῆς δυσούσης νεότητός μου. Ἄλλ' ἐν ἀπροσδόκητον ῥάντισμα ὕδατος ἀλμυροῦ μου περιχέει τὸ πρόσωπον, καὶ ῥίπτει χαμαὶ τὸν πλῆον μου — ἐξυπνῶ — βλέπω περὶ ἐμαυτὸν — ἡ πρῶτα εἶνε ἔρημος, ὁ οὐρανὸς ὁμιχλώδης, ψυχρὸς φθινοπωρινὸς ἄνεμος μου παγώνει τὰ κόκκαλα, ὁ καλὸς μου Ὑδύκ, ναυτιάσας, με ἀρῇκε. Δὲν ἀκούω πλέον ἄλλο τι παρὰ τὴν σύγκρουσιν τῶν λυχνίων καὶ τὸν τριγμὸν τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ φάγει, διασαλευόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, εἰς τὸ σκοτόρ τῆς νυκτός... Τὸ ὄρατόν μου ἀνατολικὸν ὄνειρον ἐτελείωσεν.

Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΥ ΛΙΤΗΓΗΜΑ.

Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς πρώτης βοναπαρτικῆς ἀποκαταστάσεως.

Ὁ παντοδύναμος αὐτοκράτωρ εἶχεν ἀναλάβει τὸν κατὰ τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐθρᾶς ἀγῶνα, ὅστις ἀπέβη αὐτῷ τοσοῦτον ἀπώλειος, συντελέσας τὸ πλεῖστον ὅπως ἀποξενώσῃ αὐτοῦ τὰ πνεύματα ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ, καὶ δημιουργήσῃ αὐτῷ ἐχθρὸς μετὰ τὴν αὐτῶν τῶν οἰκείων του. Τότε ὅμως, ὑπὸ τῆς τύχης κακοσυνηθισμένου καὶ πεποιθὸς εἰς τὸ ἀήτητον αὐτοῦ, δὲν ἐσκέπτετο τὰς συνεπείας τῆς πάλης, καὶ διὰ τῆς κραταιᾶς αὐτοῦ χειρὸς ἔσειεν ἱσχυρῶς τὸ Βατικανόν. Δὲν ᾔθελε μὲν νὰ καταθροῦσῃ τὴν Παπασύνθη, ἀλλ' ᾔθελε νὰ μεταφέρῃ αὐτὴν εἰς νέον ἔδρανον ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐν Γαλλίᾳ, νὰ γείνη ὁ προστάτης αὐτῆς, ὡς ποτὲ ἦτο ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ὅπως κατὰ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ὁ ἐπὶ τῆς γῆς ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ διευθύνῃ τὰς ψυχὰς τοῦ καθολικοῦ κόσμου.

Ὁ Πάπας εὐρίσκατο εἰς Σαβόννη, καὶ πολλοὶ τῶν δυσμενῶς διακειμένων πρὸς τὴν γαλλικὴν Κυβέρνησιν καρδινάλιων εἶχον ἐξοριθῇ εἰς διάφορα μέρη τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ ἀπομόνωσις ἤθελε καταστῆσαι αὐτοὺς μάλλον πειθηνίους εἰς τὰς θελήσεις τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἐν μέσῳ τῆς πεντηκονταετίας καὶ ἀδικητοῦ αὐτοῦ ἐργασίας ὁ Ναπολέων ἐζήτηε πολλάκις στιγμικὰν ἀναψυχὴν εἰς τὴν θέρητρον, καὶ ἂν καὶ μεγάλως ἐτίμα τὴν σοβαρὰν γαλλικὴν φιλολογίαν, οὐχ ἥττον ἡγάπα, μάλιστα ὁσάκις σπουδαίαι δυσκολίαι κατεπόδουν τὸ πνεῦμά του, εὐθυμοτέρων διασκεδάσεων. Ἐξαιρέτως δ' εὐνοούμενος αὐτοῦ ἦτο ὁ Βαρίλλης, ὁ πρῶτος γελωτοποιὸς τοῦ ὀδικοῦ θιάσου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου, καὶ εὐχαριστεῖτο τόσον νὰ γελᾷ κατὰ τὰς κομικὰς παραστάσεις τοῦ ἡθοιοῦ τούτου, ὅσον εἰς ἄλλας ὥρας καὶ εἰς ἀλλοίαν διάθεσιν εὐρισκόμενος ἐθαύμαζε τὸν μέγαν τραγικὸν ὑποκριτὴν Τάλλμαν.

Ὁ Βαρίλλης ἔλαβεν ἀνάγκην νὰ μεταβῇ εἰς Ἰταλίαν, ὅπως διευθετήσῃ οἰκονομικὰς τινὰς ὑποθέσεις, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ παρεχώρησεν αὐτῷ

τὴν ἄδειαν νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, διατάξας ὅμως, ὅπως ἐπανέλθῃ ἔσονται τὸ δυνατόν ταχύτερον. Τὴν διαταγὴν δὲ ταύτην ἐκτελὼν ὁ Βαρίλλης, ἔμα ὡς διηυθέτησε τὰς ὑποθέσεις του, ἀναχώρησε σπουδῶν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν, ἂν καὶ ὀρμὴς ἐπεκράτει χειρῶν, ἐξ οὗ μεγάλως ἤθελεν ὑποφέρει ὁ ἀσυνείηστος εἰς τὴν ψυχὴν Ἰταλὸς, κατὰ τὴν διάθεσιν μάλιστα διὰ τῶν Ἀλπεων.

Ὁ Βαρίλλης εἶχε λεπτόν τὸ ἀνάστημα, τὸ δὲ ὄγκον καὶ λίαν ἐκφραστικὸν πρόσωπόν του, ὅπερ διὰ τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς κομικῶν τῶν μορφῶν του ἐκίνε εἰς τοσοῦτον ἀκατάσχετον γέλωτα, ἀπέπνευσε πάντοτε μελαγχολικὴν σοβαρότητα. Κατὰ τὴν διὰ τῶν Ἀλπεων ὁδοιπορίαν αὐτοῦ εἶχε περιβληθῇ μακρὸν, σιτυρωτὸν ἔνδυμα, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ἔφερε κουκούλιαν ἐκ πυκνοῦ ἐρουροῦ μαλλίνου ὑφάσματος.

Οὕτως ἐνδεδυμένος ἐφύλασεν εἰς Λυὸν καὶ κατέβη εἰς τὸ «Ξενοδοχεῖον τῆς Εὐρώπης», τὸ ὅποιον ἦτο τὸ ἄριστον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ξενοδοχεῖον τῆς πόλεως. Ἰππότης δὲ τις τοῦ γραφείου τῶν Λεωφορείων ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τὴν ἀπλοῦν αὐτοῦ σάκκον.

Ὁ Ξενοδόχος, κύρ Λεκώκ, ὁψιλής, πνευματώδης ἀνθρωπος, μὲ πρόσωπον, ἐφ' οὗ ἀπεικονίζετο ἡ συναισθησις τῆς ὀπημέρας διὰ τῶν λαμπρῶν ἐργασιῶν τοῦ αὐξάνουστος περιουσίας του, ἔτριψε βλέμμα ὑπεροπτικὸν ἐπὶ τοῦ μικροῦ ὁδοιπορικοῦ κιβωτίου τοῦ καταρτήσαντος ξένου, καὶ διέταξε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς μικρὸν τι δωμάτιον ἐκ τῶν εἰς τὰ ὀπίσθεν τοῦ ξενοδοχείου κειμένων. Ὅτε δ' οὗτος ἐπλήρωσε τὸν κομισάντα τὸν σάκκον αὐτοῦ καὶ ὁμίλησε τινὰς λέξεις, ἐν αἷς διεκρίνετο ὁ ἰταλικὸς τόνος τῆς προφηρίας του, ὁ κύρ Λεκώκ εἰδείχθη ἐκπληκτικόμενος, ἔτριψεν εἰς τὸν ξένον τὸν φέροντα τὸ μακρὸν σιτυρωτὸν ἔνδυμα καὶ τὴν ἐρουρὴν κουκούλιαν ἐκαστικὸν βλέμμα, καὶ ἤρξατο διαλεγεόμενος χαμηλοφώνως μετὰ τοῦ ὑπηρέτου, ὅστις σιχαρῶς κλίνων τὴν κεφαλὴν ἀπεκρίνατο χαμηλοφώνως εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ξενοδόχου.

Ὁ Βαρίλλης διηυθέτησεν ὀλίγον τὰ ἐνδύματά του ἐν τῷ μικρῷ, σκοτεινῷ δωματίῳ του, ἐπειδὴ δὲ ἐκρύονεν ἀκόμη πολὺ, περιεβλήθη πάλιν τὸ μακρὸν καὶ μαλακὸν ἐπανωφόριόν του, καὶ αἰσθανόμενος ἐξηγλημένος τὰς δυνάμεις του, ἀπεφασίε νὰ παρμενῇ ἐλίγας ἡμέρας εἰς Λυὸν, ὅπως ἀναλάβῃ δυνάμεις διὰ τὴν μέγαν Παρισίων ὁδοιπορίαν, διότι καλῶς ἐγινώριζεν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του θ' ἀπῆται νὰ παρυσιασθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἦκουσε τὸν κώδιον, καὶ ἀμέσως παρουσιάσθη αὐτὸς ὁ Ξενοδόχος, ὅστις ὑποκλιθεὶς βυθότατα ἔστη παρὰ τὴν θύραν εὐσεβάστως ἀναμένων.

— Ἦθελε κάτι νὰ φάγω, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, πότε εἶνε ἡ ὥρα τοῦ γεύματος;

— Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ διατάξῃτε, σεβασμιότατε, ἀπεκρίθη ὁ Ξενοδόχος, τὰ πάντα εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν σας, ἂν καὶ ὀφείλω νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην ὅτι τὰ φαγητὰ δὲν θὰ εἶνε ἄξια τὸσον ὑψηλοῦ ξένου, τὸν ὅποιον δὲν ἤμεθα προπαρεσκευασμένοι νὰ δεχθῶμεν.

— Ὡ, δὲν εἰμαι καθόλου δύσκολος, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, ὅστις παρετήρει ὅπως ἐκπληκτικὸς τὸν πρὸ αὐτοῦ εὐσεβάστως ἔτι ὑποκλινόμενον Ξενοδόχον ὑποθέσας δὲ ὅτι συνείχετο νὰ μετέρχεται τὸ αὐτὸ ὑποκλινῆς ἦθος πρὸς πάντας τοὺς ξένους, εἶπεν ὀλίγον ἀτόλμως.

— Εἶχα εὐχαρίστησιν νὰ μείνω ἐδῶ διὰ λίαν ἡ δύο ἡμέρας, ἂν τὰ ἔξοδα τῆς διαμονῆς δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς δυνάμεις τοῦ κῆπως ἐξηγνημένου βαλαντίου μου.

— Ἡ μεγαλιτέρη τιμὴ διὰ τὸ ξενοδοχεῖόν μου θὰ εἶνε, ὑπέλαβεν ὁ Ξενοδόχος μὲ πρόσωπον ἀπαstraπτόν ἐκ χαρῆς, ἂν ἡ σεβασμιότης σας εὐαρεστηθῇ νὰ ἀναπαυθῇ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ ἐλαεινὸν αὐτὸ δωμάτιον δὲν εἶνε ἄξιον τοιούτου ξένου, διὸ διέταξε νὰ ἐτοιμασθῇ τὰ δωμάτια, τὰ ὅποια εἶνε ὁρισμένα διὰ τοὺς πρεσβευτάς, καὶ σᾶς παρκαλῶ θερμῶς ὅπως λάβητε ἐκεῖ κατοικίαν, καὶ λησμονήσῃτε ὅτι ἐτόλμησα νὰ σᾶς ὀδηγήσω εἰς τοῦτο.

— Σὲ εἶπα ἤδη, φίλε μου, παρετήρησεν ὁ Βαρίλλης ἐπὶ μάλλον ἐκπληκτικόμενος, ὅτι τὸ βαλάντιόν μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει μεγάλας δαπάνας, καὶ ὅτι θὰ εὐχαριστήσω μὲ ἐν ὅλῳ διόλου μέτριον οἶκον.

— Ὡ! ἀπήντησεν ὁ Ξενοδόχος μειδιῶν καὶ βαθυτέρον ἔτι ὑποκλινόμενος, ἡξέωρ ὅτι δὲν φέρει τις μαζὺ τοῦ θησαυροῦ ὅταν ἀναγκάζεται νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ παρκαλῶ εὐσεβάστως τὴν σεβασμιότητά σας νὰ μὴ ἀνησυχήσῃ καθόλου διὰ τοῦτο· γνωρίζω ποῖον εἶνε τὸ χρέος μου πρὸς ξένον, ὁ ὅποιος φέρει εἰς τὸ ὄπλην μου τὴν εὐλογίαν τοῦ Οὐρανοῦ.

Ὁ Βαρίλλης ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ ἤρχισε νὰ συλλαμβάνῃ ὑπονοίας περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πνεύματος τοῦ Ξενοδόχου· ἀλλ' οὗτος μετὰ ἐπιμονῆς πλήρους σεβασμοῦ κατάρθησε νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν τοῦ δωματίου, καὶ, ἐνθ' ὅσο ὑπηρετῇ σχεδὸν βίᾳ ἀντεποιούντο τὴν τιμὴν τῆς νύκτος τὸν σάκκον, τὸν ὀδηγήσαν εἰς λαμπρὸν αἶθουσαν φωτεινὴν καὶ πολυτελεῖς εὐτρεπισμένην, ἐνθα ἀμέσως κατόπιν παρετέθη γεῦμα, ἄξιον ἀληθῶς καὶ αὐτῶν τῶν αὐτοκρατορικῶν μαγειρείων.

Ὁ γελωτοποιὸς ἦτο τόσον κατὰκοπος, ὥστε ἔπαυσε σκεπτόμενος περὶ τῆς παραδόξου καὶ ἐκτάκτου ὅλης ὑποδοχῆς, τῆς γινομένης αὐτῷ ἐν πόλει ξένη ὅλως εἰς αὐτόν· ἀφοῦ κατεβρόχθισε τὸ παρατεθὲν λουκούλλιον γεῦμα, καθ' ὃ ἡ μόνη ἐνότης παράπτουσα αὐτὸν ἰδέα ἦτο ἡ τοῦ κατόπιν παρυσιασθησάμενου λογαριασμοῦ, ἐξηγλώθη εἰς τὰ στρώματα λαμπρᾶς κλίνης, φερούσης πο-

λυτελή μετὰ ξίνα παραπετάσματα, καὶ λησμονῶν τὴν ἐπιπονωτάτην παγετώδη διὰ τῶν Ἀλπεων ὁδοιπορίαν του, ἐκοιμήθη νύκτον, μέχρις οὗ τῆς πρωίας ὁ ἥλιος ἐπερῆν ἐπὶ τοῦ βελουδίνου τάπητος τοῦ δωματίου του.

Ἡσυχία ἐκὺτον ἐπαίσθητῶς ἀνακουφισθέντα καὶ ἀναλαβόντα, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ὁδοιπορίαν του κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν, διότι κατὰ τὴν ἀνατείλασαν εὐδίων προῖκον τὸ ἀναζωογονηθὲν καὶ γαλήνιον πνεῦμά του ἤρχετο πάλιν νὰ ταράξῃ ὀδυνηρῶς ἡ ἰδέα τοῦ λογαριασμοῦ, ὃν ὥφειλε μετ' ὀλίγον νὰ πληρώσῃ. Βροδεῖτο ὅτι παρενόησις τις συνέβαινε, καὶ ὡς τιμιος ἄνθρωπος ἤθελε νὰ διευκρινήσῃ αὐτήν. Ἐσήμανε τὸν κώδωνα, ἀμέσως δὲ ἐπεφάνη ὁ ξενοδόχος εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος, καὶ βαθυτέρον ἔτι εἰ δυνατόν καὶ μετὰ πλειότερου ἢ πρότερον σεβασμοῦ ὑποκλινόμενος.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Βαρίλλης σοβαρῶς, ὅλην αὐτὴν τὴν ἐκτάκτως λαμπρὰν φιλοξενίαν, τὴν ὁποίαν μοῦ προσφέρετε, δὲν δύναμαι παρὰ νὰ ἀποδώσω εἰς παρενόησιν, τὴν ὁποίαν καὶ σεῖς καὶ ἐγὼ συμφέρον ἔχομεν νὰ διευκρινήσωμεν, διότι σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ πληρώσω ὀκνηρὰ καὶ γεῦμα ὡσὰν ἐκεῖνο τῆς χθὲς ἐσπέρας.

— Ἐλπίζω ὅτι ἡ σεβασμιότης σας ἐμείνεν εὐχαριστημένη, εἶπεν ὁ ξενοδόχος.

— Δὲν πρόκειται περὶ τούτου, ἀνέκραξεν ὁ Βαρίλλης, ὅστις ἤρχισε νὰ ἀδμονῇ καὶ νὰ πεισέσῃ ὅτι ἤθελον νὰ ἐμπαίξωσιν αὐτόν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ δὲν θέλω νὰ ἀπατηθῇτε περὶ τοῦ προσώπου μου· εἶμαι ὁ Βαρίλλης, ὁ πρῶτος κωμικός τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου.

— ὦ, θεέ μου! ὑπέλαβεν ὁ ξενοδόχος μετὰ βαθύτης ὀλίψεως, λοιπὸν ἡ σεβασμιότης σας δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμὲ, ἡ μὴπως δυσηρεστήθη διὰ κἀνὸν πρᾶγμα; δὲν ἔχετε λοιπὸν, προσέθηκε μετὰ τόνου ἐμφανίζοντος βαθεῖαν ὀλίσιν, ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἐχέμεθαί μοι; . . .

— Δὲν ζητῶ καθόλου ἐχευμένειαν, ἀπήντησεν ὀργίλως ὁ Βαρίλλης, εἶμαι ὁ Βαρίλλης, ὁ πρῶτος κωμικός τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου, ἐννόησέ το καλὰ—τὸ ὄνομά μου δὲν τὸ κρύπτω ποσῶς, καὶ εἰμπαρεῖς νὰ τὸ φωνάξῃς δυνατὰ εἰς οἰκονομία.

— Ἄ . . . ἐννοῶ, εἶπεν ὁ ξενοδόχος μετὰ πονηροῦ μειδιήματος καὶ βαθύτατα ὑποκλινόμενος, ἡ διαταγὴ τῆς σεβασμιότητός σας ὅλῃ ἐκτελεσθῇ ἀκριβέστατα, ἀμέσως ὅλῃ γνωστοποιήθῃ εἰς ὅλους, ὅτι εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου κατοικεῖ ὁ κύριος Βαρίλλης, ὁ πρῶτος κωμικός τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου, προσέθηκε γελῶν ἀκουσίως, ἀλλὰ προσπαθὼν πλήρως σεβασμοῦ νὰ καταστείλῃ τὸν γέλωτα.—Τώρα δὲ, ἐξηκολούθησε, σπεῖδω νὰ δικτάξω νὰ παραθέσουν τὸ πρόγευμά σας, καὶ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃτε ὅτι ὁ σὰς στείλω τὸν πρῶτον ὑπηρετὴν μου, διότι ἐγὼ ὅλῃ ἐπιτη-

ρήσω ὁ ἑὶς εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ γεῦμα.

Τούτο δὲ λέγων ἐκλινε μέχρις ἐδάφους καὶ ἀπῆλθε.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τὰ ἔχει χαμένα, ἡ ἐγὼ εἶμαι τρελλός, ἀνεφώνησεν ὁ Βαρίλλης ῥιπτόμενος ἐν ἀπογνώσει ἐπὶ ἑώρας· εἶνε ἀδύνατον ἀποφύγω ὅλας αὐτάς τὰς ὑπηρετίας, τὰς ὁποίας μοῦ προσφέρει ὡς νὰ ἤλουν κἀνὸν ἔξοχον πρόσωπον. Μήπως δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ὁ παράδοξος ξενοδόχος μοι νομίζει ὅτι ὅλῃ ἐμπορέτῃ νὰ μὲ ξεγυμνώσῃ ἢ μήπως μὲ εἶδε ποτὲ εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ θέλει κατ' αὐτὴν τὸν τρόπον νὰ μου ἐκδηλώσῃ τὸν θαυμασμόν του; Ὁ ἄνθρωπος νόστιμον τῶντι, ἂν καὶ ἀδύνατον μοῦ εἶνε νὰ τὸ πιστεύσω.

Ὁ πρῶτος ὑπηρετὴς τοῦ ξενοδοχείου, ὥρως νεανίας ἐν στολῇ, παρουσιάσθη μετ' ὀλίγον, συνοδευόμενος ὑπὸ δύο ἄλλων ὑπηρετῶν, ὑποκλιθεὶς δὲ βαθύτατα ἐστάνθη πλησίον τῆς θύρας, καὶ ἔνευσεν εἰς τοὺς δύο ἄλλους, ὅστινες σιωπηλῶς καὶ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐσπεδίστως προσελθόντες τὸν ξένον παρέδωκαν τὸ πρόγευμα καὶ ἀπεσύρθησαν.

Ἦλκεν δὲ μόνος ὁ πρῶτος, ὅστις ἔστατο μετὰ σεβασμοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν κρατῶν χειρόμακτρον.

Ὁ Βαρίλλης ἔτρωγε πάντοτε καλὰ, ἐκένωσε λοιπὸν οὐκ ὀλίγα ἐκ τῶν κραταυθέντων πινακίων, τέλος δὲ κρατῶν ποτήριον καλοῦ βορδигаλείου ἀνεκλήθη ῥηθίμως εἰς τὴν ἀναπαυτικὴν ἔδραν του.

— Ὁ σεβασμιώτατος· εἶνε εὐχαριστημένος; ἠρώτησε δειλῶς ὁ ὑπηρετὴς.

— Καὶ ἂν ἦμην σεβασμιώτατος, ἡ καὶ αὐτὸν κράτωρ ἀκόμη, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, εἰς τὸν ὅποιον τὸ λαμπρὸν γεῦμα καὶ ὁ ἐξέλεκτος οἶνος εἶχον ἀποδώσει ὅλην τὴν εὐθυμίαν μου, τίποτε καλλίτερον δὲν εἰμπορεύω νὰ ἀπαιτήσω.

Ὁ ὑπηρετὴς ἐφάνη ἐνθαρρυνόμενος ἐκ τῆς καλῆς διαθέσεως τοῦ ξένου, ἐπλησίασεν ἐν βῆμα καὶ εἶπε συνάπτων ἱκετευτικῶς τὰς χεῖρας·

— Ἄ . . . ἐὰν ἡ σεβασμιότης σας μοι ἐπέτρεπε . . . μίαν μικρὰν παράκλησιν . . . ἐὰν μοι ἐδείξε τὴν ἄδειαν . . .

— Λέγε, φίλε μου, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, λέγε ἄφοβα, μόνον χρέματα νὰ μὴ μοῦ ζητήσῃς, ὅτι ἄλλο εἶμαι πρόθυμος νὰ τὸ παραχωρήσω, ἀρκεῖ νὰ δύναμαι.

Χρήματα; ἀνέκραξεν ὁ ὑπηρετὴς μετὰ βαθύτης λύπης, ὅ, ἡ σεβασμιότης σας μὲ ἐλάττωσεν κακῶς, ὅ, τι ζητῶ δὲν εἶνε χρέματα, ἀλλὰ μίαν λέξιν . . . μίαν λέξιν νὰ εἰπῇτε χάριν μου . . .

— Νὰ ὀμιλήσω ὑπὲρ σου; Καὶ πρὸς ποῖον; ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης—καὶ ἤρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι καὶ ὁ ὑπηρετὴς ἔχει τὸ πνεῦμα ὑπὸς καὶ ὁ κύριός του.

— Εἰς τὸν ἀφέντην μου, τὸν κύριον Λεκῶν, ἀ-

πῆντησεν ὁ ὑπηρετὴς, οὐτινος τὸ πρόσωπον ἐλαμψεν ἐξ ἐλπίδος ὅταν εἶδε νὰ γίνεται δεκτὴ ἡ αἰτησις του τὸσον εὐμενῶς καὶ φιλικῶς.—Ἄχ, σεβασμιώτατε, ὅλη μου ἡ εὐτυχία ἀπὸ αὐτὸν κρέμαται . . . ὁ κύριος Λεκῶν ἔχει θυγατέρα . . .

— Ἄ, ἐπιθύρσει καὶ! ἐαυτὸν ὁ Βαρίλλης, ἐξέχασα . . . εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ παραμῦθον ἔλειπεν ἡ βασιλοπούλα καὶ ὁ βοσκός . . .

— Τὴν ἀγαπῶ, ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπηρετὴς ἐπὶ μάλλον ὁρρώδην καὶ μετὰ ζέσεως . . . καὶ ἡ σεβασμιότης σας ὅλῃ ἐννοοῦσε τὴν ἀγάπην μου, ἂν καὶ μίαν φοράν μόνον ἤθελεν ἰδεῖ τὴν Μαρρίανναν . . . εἶνε τὸσον ὥραία . . . τὸσον καλὴ . . . ἀλλὰ εἶμαι πτωχός, καὶ ὁ κύριος Λεκῶν εἶνε πάμπλουτος καὶ ὑπερήφανος, καὶ ὅλῃ νὰ δώσῃ τὴν κόρην του εἰς ἕνα πλούσιον ἔμπορον, εἰς ἕνα φίλον του χηρεμένο, ὁ ὁποῖος εἶνε πολὺ ἡλικιωμένος καὶ δὲν τὸν ἀγαπᾷ ἡ νέα, ἡ ὁποία μοῦ τὸ ὡμολόγησεν ἡ ἰδία, διότι μόνον ἐμένα ἀγαπᾷ, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς της . . . ὦ, ὅλῃ ἤμειβα καὶ οἱ δύο δυστυχεῖς . . . ἀλλὰ . . . ἐὰν ἡ σεβασμιότης σας ἤθελε . . .

— Καὶ τί εἰμπορὸν νὰ κάμω ἐγώ; ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης, οὐτινος τὴν συμπάθειαν ἤρχισε νὰ ἐλκύῃ ὁ νεανίας.

— Ἦλὼν ἡ σεβασμιότης σας ἐλάμβανε τὴν καλοσύνην νὰ εἴπῃ μίαν λέξιν εἰς τὸν κύριον Λεκῶν ὑπὲρ ἡμῶν . . . ἄχ! πολὺ δύσκαλον πρᾶγμα δὲν ζητῶ εἰς τὴν σεβασμιότητά σας, ἀφοῦ ἔργον της εἶνε νὰ ἀποδώσῃ τὴν λύπην καὶ νὰ φέρῃ τὴν χάριν εἰς τοὺς ὀλιγομένους καὶ τοὺς πᾶσχοντα;

— Τῶντι, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, ὡς τώρα ἔκαμα κάμπους τελλοιμένους νὰ γελάσουν καὶ νὰ λησιμονήσουν τὰ βάζαννά των . . . εἰπέ μοι, νέε φίλε μου, εἰς ἑστέρας παῖδας εἶμαι;

Ὁ ὑπηρετὴς ἔσυρε φύλλον· χάριτος ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ἀνέγνωσε: Κύριος Βαρίλλης, ὁ πρῶτος κωμικός τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου.

— ὦ, κύριος Λεκῶν τὸ ἔγραψεν εἰς χαρτίον διὰ καθένα ἐξ ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ λησμονήσωμεν τὸ ὄνομα . . . καθὼς ἡ σεβασμιότης σας διέταξε.

— Πιστεύεις λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης, μὴ δυνάμενος νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ὅτι ὁ λόγος μοι εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἐπιβροχὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κυρίου σου;

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλῃ ἐκτελέσῃ, ὅτι ἤθελετε ζητήσῃ, ἀπήντησεν ὁ ὑπηρετὴς μετὰ πεποιθήσεως.

— Καλὰ, τότε στείλῃ μοι τὸν ἐδῶ, εἶπεν ὁ Βαρίλλης.—Θέλω τοῦλάχιστον νὰ ἐπωφεληθῶ τὴν τρέλλαν τῶν ἀνθρώπων τούτων διὰ μίαν καλὴν πράξιν, ἐὰν τοῦ ξενοδόχου μου ὁ θαυμασμός πρὸς τὴν τέχνην μου εἶνε τὸσον μεγάλος, ὥστε χάριν μου νὰ ἀλλάξῃ τὰ σχέδιά του περὶ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς του, εἶπε καὶ ἐαυτόν, ὅταν ὁ ὑπηρετὴς ἀπῆλθε.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ ξενοδόχος παρουσιάσθη.

— Τί διατάσσει ἡ σεβασμιότης σας;

— Κύριε Λεκῶν, μὲ ἐδέχθηκα τὸσον ἐξαιρετὰ εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν σου, ὥστε σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ φέρῃς νὰ γνωρίσω καὶ τὴν οἰογμένειάν σου.

— Ποία τιμὴ, σεβασμιώτατε! ἀνέκραξεν ὁ ξενοδόχος, τρέμων ὅλος ἐκ τῆς βιαίας χαρῆς, μόνον μίαν θυγατέρα ἔχω, ἡ γυναικὶς μου ἀπέθανε πρὸ δύο ἐτῶν . . . ὦ! εἶθε νὰ ἤθελε ζῆσαι μέχρι τῆς σημερινῆς ἡμέρας . . .

— Ποτὲ δὲν ὅλῃ ἐπίστευα ὅτι ἡ τέχνη μου εἰμπορεύσει νὰ προκαλέσῃ τὸσον ἐνθουσιασμόν, διανοήθη ὁ Βαρίλλης.—Καλὰ λοιπὸν, εἶπεν ἀμέσως, φέρε με νὰ ἰδῶ τὴν κόρην σου.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ κύριος Λεκῶν ἀνέφηνε τὴν ὥραν τὴν Μαρρίανναν, καὶ ἐπαρουσίασεν αὐτὴν δειλὴν καὶ ἐρυθρῶσαν εἰς τὸν ξένον ἡ μελανὴ κόμη της, οἱ μαῦροι λάμποντες ἐφθαλμοί της, τὰ δροσερὰ χεῖλη καὶ ἡ ἐν γένει μελαγχροινὴ ὄψις της ἀνεδείκνυσαν τὴν νεανίδα πρότυπον καλλονῆς τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὁ δὲ Βαρίλλης ἐνόησε πόσον δίκαιον εἶχε ὁ ὑπηρετὴς νὰ τὴν ἀγαπήσῃ, διότι τὸ ἴδιον ἤθελε πράξῃ καὶ αὐτός, ἐὰν ἔπαλλεν ἔτι εἰς τὰ στήθη του καρδίαν εἰκοσιετίας.

Ἀπέτεινε προσηνεῖς τινὰς λέξεις πρὸς τὴν νεανίδα, ἡ ὁποία ἀπήντησε δειλῶς καὶ διὰ μονοσυλλάβων, δεικνύουσα βαθύτατον σεβασμὸν πρὸς τὸν ξένον.

— Ἡ κόρη σου εἶνε εἰς ἡλικίαν γάμου, καλὴ μου ξενοδόχε, εἶπεν ὁ Βαρίλλης . . . ἐκτέφης ἀρά γε ἀκόμη νὰ τῆς εὔρῃς κἀνὸν καλὸν νέον;

Ὁ κύριος Λεκῶν διηγήθη τότε ὅτι εἶχε ἐκλέξει ἕνα φίλον του, τὸν οἰκόμενον Μαρτίαν, ἄνθρωπον ἀσφαλῆ καὶ μὲ χαρκατῆρα καλὸν, εἰς τὸν ὅποιον εἰμπορεῖ νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν εὐτυχίαν τῆς κόρης του μὲ ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην.

— Πολὺ καλὰ . . . πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Βαρίλλης λαμβάνων τὴν χεῖρα τῆς νεανίδος . . . καὶ ἡ δίκῃ σου ἡ καρδίαν τί λέγει, κόρη μου; παραδέχεται τὴν ἐκλογὴν τοῦ πατρὸς σου;

Τὸ πρόσωπον τῆς Μαρρίαννης ἐχρωματίσθη ἀμέσως διὰ ζωηροτάτου ἐρυθρήματος. Ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ἐφάνη τρέμουσα, ἀλλὰ ἀμέσως ἀναλαβούσα ὑάβρως εἶπε προσεβλέπουσα μετ' ἐμπιστοσύνης τὸν Βαρίλλην.

— Ὁχι, σεβασμιώτατε . . . ἄχ, ἔχι . . .

Ὁ κύριος Λεκῶν συνωρυβήθη καὶ ἐρριψε βλοσυρὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς κόρης του.

— Ὁχι; ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης.—Ἄ, κακὸν τοῦτο, ἐξηκολούθησεν, εἰς τὸν καλὸν γάμον βάσις πέπει νὰ εἶνε ἡ ἀγάπη καὶ διατί δὲν ἀγαπᾷ τὸν Μαρτίαν, ἠρώτησε φέρων πλησίον του τὴν νέαν, ὁ ὁποῖος εἶνε ἄξιος ἄνθρωπος, καθὼς λέγει ὁ πατήρ σου; . . . μήπως ἡ καρδίαν σου δὲν εἶνε ἐλεύθερη, μήπως ἀγαπᾷς κἀνὸν ἄλλον;

— Ἄχ! ναι, ἐψιθύρουν ἡ Μαρρίαννα.

Ἀστραπαὶ ὀργῆς ἐξηκοντίζοντο ἐκ τῶν φθλαμῶν τοῦ κύριου Λεκῶν.

— Λοιπόν, κόρη μου, θάρρος, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, ὅς μὴ μείνῃ ῥιπὴ ἡ ἐξαμολόγησίς σου· ποῖος εἶνε ὁ εὐτυχής, διὰ τὸν ὅποιον πάλαι ἡ καρδίαν σου;

— Ὁ Πέτρος Κόλλας, ἀπεκρίθη ἡ Μαριάννα δυνατὰ τώρα καὶ μὲ φωνὴν σταθεράν.

Ὁ κύρ Λεωνὴ δὲν εἰσπρόσθετο νὰ κρατηθῇ, καὶ ἀκουσίως ἐκτύπησε τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός· ἀλλ' ἀμέσως ἐντρομος ἔτι τόσον προσέκρουσεν εἰς τὸν ὀφειλόμενον πρὸς τὸν ξένον τοῦ σεβασμῶν, προσέδωκεν αὐτὸν ἐν ἀγωνίᾳ.

— Λοιπόν, φίλε μου, εἶπεν ὁ Βαρίλλης σοβαρῶς, ἤκουσες τί συμβαίνει; τί λέγεις δι' ἑλπίαν αὐτῆς; ... θέλεις νὰ βιάσῃς τὴν καρδίαν τῆς κόρης σου;

— Σεβασμιώτατε, ἀνέκραξεν ὁ Λεωνὴ, ὁ Πέτρος Κόλλας εἶνε ὑπὲρ τῆς μου, νέος κάμπωχος...

— Εἶνε ἱκανός; ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης.

— Ναι, ἀπάντησεν ὁ ξενόδοχος, ὀλίγον δι-στάζων, εἶνε τακτικός, ἱκανὸς καὶ πιστός.

— Καὶ σὺ, ἠρώτησεν ὁ Βαρίλλης, δὲν εἶσαι ἀρκετὰ πλούσιος;

— Ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὰς ἐργασίας μου, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ὁ ξενόδοχος, καὶ ἂν δὲν εἶμαι πολὺ πλούσιος, εἶμαι ὅμως εὐχαριστημένος μὲ ὅ,τι ἔχω.

— Καὶ πιστεύεις, εἶπεν ὁ Βαρίλλης, οὕτινος ἡ τρυφερά καὶ εὐσίγητος καρδίαν ἠσθάνη ζωνηροτάτην συμπάθειαν πρὸς τὴν πρὸ αὐτοῦ ἱερατικῶς ἱσταμένην νεάνιδα, πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς θὰ εὐλογήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰς ἐργασίας σου, ἐὰν χάριν τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια δὲν χρειάζεσαι περισσότερον, ἤθελεις κάμει τὴν κόρην σου δυστυχῆ;

Ἡ ὁρμή τῶν ἀγαθῶν τοῦ αἰσθημάτων παρέρ-ρεν αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον· μετὰ σοβαρότητος καὶ πειθοῦς ὠμίλησε περὶ τῆς ματαιότητος τῶν γη-τῶν ἀγαθῶν καὶ περὶ τῆς σκληρότητος τῶν πε-τέρων ἐκείνων, οἵτινες τὴν εὐδαιμονίαν τῶν τέ-κνων τῶν ὑπάρχουσιν εἰς τὸν ἀπαίσιον Μαμμω-νᾶν ταῦτα δὲ μετὰ ἐνδομύχου πεποιθήσεως, διότι δι' αὐτὸν πράγματι μικρὰν εἶχεν ἀξίαν τὸ χρῆμα ἐν τῇ εὐθύμῳ, ἐλαφρῇ καὶ ὑπὸ μόνου τοῦ αἰσθη-ματος διαπομπῇ ζωῇ τοῦ καλλιτέχου, ἢ διήρ-χετο.

Ἡ Μαριάννα τὸν ἤκουε μὲ ὀφθαλμοὺς λάμ-ποντας ἐξ ἀγαλλιέσεως, ὁ δὲ κύρ Λεωνὴ εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην πρὸς τὸ στῆθος καὶ ἔτρεμεν ἐν βαθεῖα συγκινήσει.

— Καὶ ἡ σεβασμιότης σου θὰ μὲ ἐσυμβού-λευεν, ἠρώτησε τέλος ἀφ' οὗ ὁ Βαρίλλης ἐτελείωσε τὴν παραίνεσίν του, ἡ σεβασμιότης σου θὰ μὲ διέ-τασσε νὰ δώσω τὴν κόρην μου εἰς αὐτὸν τῆς τὸν Πέτρον Κόλλαν; ... ὁ ὅποιος τῶντι εἶνε καλὸς καὶ τίμος νέος, καὶ ὠφέλησεν ἔως τώρα ἀρκετὰ τὸ κατὰ στήθεμά μου, διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἀγαπῶ, προ-σέθηκε.

— Ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος σὲ τὸ διατάσσει, εἶπεν ὁ

Βαρίλλης μετὰ ἐνδομύχου πεποιθήσεως, καὶ αὐ-τὸς τοῦ ὀμιλεῖ τώρα διὰ τοῦ στόματός μου.

Ἀντὶ οἷας δὴ ποτε ἀπαντήσεως ὁ Λεωνὴ ἔτρεξε πρὸς τὴν ὕδραν καὶ ἐκάλεσε τὸν Πέτρον Κόλλαν, ὁ ὅποιος ἱστατο ὀπισθεν παραμονεύων.

— Ἡ σεβασμιότης σου, εἶπεν ὁ ξενόδοχος ἀ-ναπνέων ἐλευθέρως, ὠμίλησε διὰ σὲ, ... τίποτε δὲν ἔμεινε μυστικόν... ἡ Μαριάννα ὠμολόγησε τὴν ἀ-γάπην τῆς πρὸς σὲ Πέτρε Κόλλα, πᾶρα τὴν... Διατί δὲν μὲ τὸ ἐλέγετε προηγουμένως;

Ὁ ἀγαθὸς ξενόδοχος εἶχε συγκινηθῇ, ἡ εὐτυ-χία τῆς κόρης του ἐφαίνετο ὅτι τὸν ἔκαμνε καὶ αὐτὸν εὐτυχῇ, καὶ δάκρυα ἔτρεπον διὰ τῶν στοργ-γύλων παρειῶν του.

Ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαριάννα ἦσαν ὡς συγχυσμέ-νοι ἐκ τῆς χαρᾶς, ἔπειτα δὲ αἴφνης ὡς συνελ-θόντες ἔδραμον πρὸς τὸν Βαρίλλην καὶ ἠσπασθή-σαν τὰς χεῖράς του.

Ἄλλ' οὗτος ἀπέσυρεν αὐτὰς βιάσας καὶ ὀπι-σθοχώρησε.

— Ὅχι δὲ, ὅχι... ἀνέκραξεν, αὐτὸ δὲν ἀρ-μύζει εἰς ἐμὲ, λησμονεῖτε ποῖος εἶμαι.

Ὁ κύρ Λεωνὴ ἐνευσεν εἰς ἀμφοτέρους ὡς θέ-λων νὰ ἀναγκάσῃ αὐτοὺς ἀπὸ κινήματος ἀναρ-μόστου... οἱ νέοι ἀπεσύρθησαν αἰσχυρόμενοι, ἀλλ' εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔλαμπε ζωηρὰ ἡ πρὸς τὸν εὐεργέτην τῶν εὐγνωμοσύνη.

— Τὸ παραμύθι λαμβάνει καλὸν τέλος, εἶπε κατ' ἐξυτὸν ὁ Βαρίλλης, ἀλλὰ καιρὸς εἶνε νὰ τε-λειώσωμεν, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἀπογοήτευσις. — Ἰδὲ ἀναχωρεῖ τὸ λειωφορεῖον διὰ τὰ Παρίσι; ἠρώτησε τὸν ξενόδοχον.

— Μετὰ μίαν ὥραν, ἀπεκρίθη οὗτος, ἀλλὰ, τί λοιπόν, ἡ σεβασμιότης σας θέλει νὰ μᾶς ἀφήσῃ τόσον ἐγγήγορα;

— Εἶνε ἀνάγκη... μὲ προσκαλεῖ τὸ καθῆ-κόν μου, ἀπεκρίθη ὁ Βαρίλλης.

— Καὶ τὸ γεῦμα, τὸ ὅποιον ἠτοίμασα; εἶπε τεθλιμμένος ὁ ξενόδοχος... ἡ σεβασμιότης σας θὰ λάβῃ κακὴν ἰδέαν διὰ τὸ ξενοδοχεῖόν μου ἀπὸ τὸ χθεσινὸν δείπνον, τὸ ὅποιον σὰς ἐπροσφέραμεν ἀπροπαρασκευάστοι.

— Τὸ γεῦμα, σὰς παρακαλῶ, νὰ τὸ μεταχει-ρισθῇτε διὰ νὰ ἐορτάσετε τοὺς ἀρραβῶνας τῶν νέων, ἐλπίζω δὲ ὅτι δὲν θὰ ἀργήσετε νὰ ἐορτά-σετε καὶ τοὺς γάμους.

— Εἰς τέσσαρας ἐβδόμαδας, σεβασμιώτατε, ἀνέκραξεν ὁ ξενόδοχος, τὰς καλὰς ὑποθέσεις πρέ-πει τις νὰ τελειώσῃ ἐγγήγορα καὶ χωρὶς νὰ δι-στάξῃ... τί ἔχομεν νὰ περιμένωμεν;... Ὁ Πέ-τρος Κόλλας θὰ γένῃ συντροφός μου εἰς τὴν ἐρ-γασίαν, καὶ ἀργότερα θὰ πᾶρῃ τὴν θέσιν μου ὅ-ταν ἐγὼ γηράσω.

Νῦν αἱ περιποιήσεις τῶν δύο εὐτυχῶν νέων ἐ-στράφησαν πρὸς τὸν ξενόδοχον, ἀλλ' αὐτὸς ἀπέ-κρουσεν αὐτὰς δειξάς διὰ τοῦ βλέμματός τὸν ξένον.

— Ἡ σεβασμιότης σας ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀνα-παύῃ ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, εἶπεν, ἀφ' οὗ μάλιστα πρόκειται... εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσῃ μὲ τὸ λειωφορεῖον... ποῖος ἐξυτελισμός!... εἰς ποῖους καιροὺς ζῶμεν! προσέθηκε μετὰ βα-θέως στεναγμοῦ.

Ἵποκλιθέντες δὲ ὅλοι βαθέως πρὸ τοῦ Βαρίλ-λη, ἀπῆλθον τοῦ δωματίου, ἀφήσαντες αὐτὸν μόνον.

Μετὰ μίαν ὥραν παρουσιάσθη πάλιν ὁ ξενόδο-χος καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι καιρὸς ἦτο νὰ μεταβῇ-σιν εἰς τὸ γραφεῖον τῶν λειωφορεῶν, ὅτι τὸ δῆ-μα τοῦ ξενοδοχεῖου ἦτο ἑτοιμον πρὸς τοῦτο, καὶ ὅτι παρεκάλει μετὰ τῆς κόρης του καὶ τοῦ γαμ-βοῦ του νὰ τοῖς παραχωρήσῃ τὴν τιμὴν νὰ τὸν συνοδεύσωσιν.

— Ὅχι δὲ, ὅχι... εἶπεν ὁ Βαρίλλης ἀρνού-μενος... τὸ τοιοῦτον θὰ ἐκίνοι τὴν περιέργειαν τοῦ κόσμου καὶ εἰμποροῦσε νὰ μὲ φέρῃ εἰς δύσ-κολον θέσιν.

— Ὅπως διατάσσει ἡ σεβασμιότης σας, ἀ-πεκρίθη ὁ ξενόδοχος ὑποκλινόμενος καὶ δεικνύων ὅτι ἐνόησε... ἀλλὰ ὁ Πέτρος Κόλλας πρέπει νὰ σὰς συνοδεύσῃ... οὕτε ἀφίνει νὰ λάβῃ ἄλλας τὴν τιμὴν αὐτὴν.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Βαρίλλης... ἀλλὰ εἶνε καιρὸς... ὅς πηγαίνωμεν.

Εἰς τὸν προθάλαμον περιέμενον ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαριάννα, ἔπαιον δ' αὐτῶν ἱστάντο ὅλοι οἱ ὑ-πηρεῖται τοῦ ξενοδοχεῖου.

Τότε ὁ κύρ Λεωνὴ λαμβάνων ὕψος ἐπίσημον ἡ-ρώτησεν·

— Ἡ σεβασμιότης σας ἔμεινε εὐχαριστημένη κατὰ τὴν διαμονὴν τῆς εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου;

— Περισσότερον εὐχαριστημένης ἦτον ἀδύνα-τον νὰ μείνῃ.

— Τότε ὅς ἐπιτρέψῃ ἡ σεβασμιότης σας, ἐξη-κολούθησεν ὁ ξενόδοχος μετὰ δισταγμοῦ, νὰ ἐκ-φράσῃ μίαν τολμηρὰν παρακλήσιν... εἶνε πολὺ ἔτι ζητῶ... ἀλλ' ὅμως ὀλίγον διὰ τὸν ἀνε-ξάντητον θησαυρὸν, τὸν ὅποιον ἡ σεβασμιότης σας ἔχει εἰς χεῖρας...

Ὁ Βαρίλλης ἔτρεψε. Τὸ φάσμα τοῦ λογαρια-σμοῦ, τὸν ὅποιον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἶχε λησμο-νήσει, παρουσιάσθη πάλιν εἰς τὴν φαντασίαν του.

— Λοιπόν, τί ἐπιθυμεῖτε; ἠρώτησεν.

— ὦ, σεβασμιώτατε, ἐφώνησεν ὁ κύρ Λεωνὴ, ζητῶ γονυκλιτῶς δι' ἐμὲ καὶ τοὺς ἰδικούς μου... δι' ὅλον μου τὸ ξενοδοχεῖον τὴν... εὐλογίαν σας.

Ὁ Βαρίλλης συνεκρατήθη. Παρ' ὀλίγον ἐξερ-ρήγνυτο εἰς γέλωτα ἀκούσας τὴν παράδοξον αἰ-τησιν· ἀλλ' ἀμέσως ἐκυρίευσεν αὐτὸν ἀλλόκοτός τις συγκίνησις ὅμα ἀντίκρουσε τὰ ἱερατικὰ βλέμ-ματα τῆς ὁραίας Μαριάννας καὶ εἶδε τὰς χεῖρας τεινομένας πρὸς αὐτὸν ἱερατικῶς.

Ἵψωσε τὴν χεῖρα.

Πάντες δὲ ἐκλιναν γόνυ.

— Ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου εἴη ἐφ' ὑμᾶς, ἐφώ-νησε συγκινημένος ὁ Βαρίλλης, καὶ ἡ ὄψις αὐ-τοῦ εἴη πάντοτε πρὸς ὑμᾶς ἰλαρὰ, ὡς ἡ ἰδικὴ μου πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἔρχονται πρὸς με, ἵνα ἐπιλάβωνται τῶν μεριμνῶν τῶν καὶ τὰς καρδίας αὐτῶν ἀνακουφίσωσιν ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἐπειτα διηυθύνθη πρὸς τὸ ἀναμνέον δῆγμα, ὁ Πέτρος Κόλλας συνώδευσεν αὐτὸν καὶ ἐκάθησε μετὰ σεβασμοῦ ἐπὶ τῆς ὀπισθεν θέσεως, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἔμενον γονυπετεῖς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ὁ-ραίας Μαριάννας πλήρεις εὐγνωμοσύνης παρακο-λούθουν τὸν ἀναχωροῦντα.

Ὁ Βαρίλλης ἀφίκετο εἰς Παρίσιον. Μετὰ δύο δὲ ἡμέρας ἐνεφανίσθη πάλιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ζω-ηρῶς ἐπευφημούμενος τοῦ πλήθους.

Ἐν τῇ θεάτρῳ εὐρίσκετο καὶ ὁ Ναπολέων, ὅστις κατὰ τὸ πρῶτον διάλειμμα προσεκάλεσε τὸν εὐνοούμενόν του, ἐχαίρεισεν αὐτὸν φιλικῶ-τατα καὶ τὸν ἠρώτησε πῶς ἐτακτοποιήσε τὰς ὑποθέσεις του καὶ πῶς ἐπέκρυσεν εἰς τὸ ταξεῖδι του.

Ὁ Βαρίλλης, οὕτινος τὸ πνεῦμα ὀλόκληρον κα-τέειχεν ἔτι ἡ παράδοξος δεξιότης ἡ γενομένη αὐτῷ εἰς τὸ «ξενοδοχεῖον τῆς Εὐρώπης» ἐν Λυὸν, δι-ηγῆθη εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὰ συμβάντα αὐτῷ, καὶ πῶς ἐπωφελήθη τὴν παράδοξον πρὸς αὐτὸν ἐυλόγησιν τοῦ ξενοδοχοῦ, ὅπως καμῇ εὐτυχῆς τοὺς δύο νέους. Θέλων δὲ νὰ διασκεδάσῃ τὸν αὐ-τοκράτορα διηγῆθη προσέτι καὶ τὴν παράκλησιν τοῦ ξενοδοχοῦ, ἐξαιτουμένου τὴν εὐλογίαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ ξενοδοχεῖου του, προσθέτας ὅτι ἀπὸ ὅλων τοὺς θεατὰς, οἱ ὅποιοι ἐκεῖ ἐγέλων διὰ τὰς κωμικὰς πραραστάσεις του, οὐδεὶς βε-θικῶς θὰ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀποδίδουσι τόσῃ ἀξίαν εἰς τὴν εὐλογίαν ἐνὸς γελωτοποιῶ.

— Ἡ εὐλογία ἐνὸς καλοῦ ἀνθρώπου φέρει πάν-τοτε καλὸν καὶ εὐτυχίαν, εἶπε σοβαρῶς ὁ Ναπο-λέων· ἀλλὰ, ἐξηκολούησε, κινῶν τὴν κεφαλὴν, ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε πολὺ παράδοξος, κατὶ πρέπει νὰ κρύπτεται ἐδῶ.

Προσκαλέσας δὲ τὸν ὑπασπιστὴν του,

— Εἶνε ἐδῶ ὁ δούξ τοῦ Ὁτράντου; ἠρώτησε.

— Μέλειστα, Μεγαλειότητά.

— Εἰπέτε τον νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

Ὁ Φουκὲ, ὁ ἰδρυτὴς καὶ διευθυντὴς τῆς θαυ-μασίας ἐκείνης πανδαήμονος μυστικῆς ἀτυνο-μίας, ἥτις περιέβαλλεν ὀλόκληρον τὴν κοινωνίαν διὰ τοῦ ἀφανοῦς μὲν, ἀλλὰ τόσον δυνατοῦ αὐ-τῆς μίτου, παρουσιάσθη εἰς τὸ θεωρεῖον τοῦ αὐ-τοκράτορος.

— Διηγῆσου εἰς τὸν δούκα τὴν ἱστορίαν σου, διέταξεν ὁ Ναπολέων τὸν Βαρίλλην.

— Εἰς ἐκτὸς ἡμέρας θέλω νὰ ἔχω τὴν ἐξηγή-σιν ὅλου τοῦ συμβάντος, εἶπε πρὸς τὸν Φουκὲ, ὅτε ὁ Βαρίλλης ἐτελείωσε, — τὴν πᾶντα εἰς τὴν

σκηνήν, ἐξηκολούθησεν ἀποτεινόμενος εἰς τὸν κομικόν, διότι τὸ κοινὸν ἤρχισεν νὰ ἀνυπομονῇ.

Μετὰ οὗτω ἡμέρας ὁ Βαρίλλης προσεκήληται εἰς τὰ ἀνάκτορα.

— Ἐγὼ τὴν ἐξηγήσιν τῆς παραδόξου ἱστορίας σου εἰς Λυδὸν, εἶπεν ὁ Ναπολέων μειδιδῶν, ὅτε ὁ γελωτοποιὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ὁ Βαρίλλης προσέβλεψε τὸν αὐτοκράτορα περιμένον.

— Εἰς τὸ ταξίδι σου ἔφερες ἐρυθρὰν κρουκού-
λαν εἰς τὴν κεφαλὴν; ἠρώτησεν ὁ Ναπολέων.

Ὁ Βαρίλλης κατένευσεν.

— Καὶ μακρὸν σκοτεινοῦ χρώματος ἐπανω-
φόρι;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Λοιπὸν... ὁ καλὸς ἐκείνος κύρ Λεωνὸς σὲ ἐξέλαβεν ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀπειθεῖς μὲς ἐκείνους κυρίου καρδινάλιους, τοὺς οὐσίους ἐδίδωκε ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ τοὺς κρατῶν περιορισμένους εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ὁ Βαρίλλης προσέβλεπε τὸν αὐτοκράτορα ἐκ-
πληκτος, καὶ ἐπληξε διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον.

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀρετὰ νόστιμον, εἶπεν ὁ
Ναπολέων, καὶ δὲν ἀξίζει νὰ τὸ ἀποκαλύψωμεν;
ὡς ἀφώσκειν τὸν εὐσεβεῖ ξενόδοχον καὶ τὴν ὡ-
ραίαν Μαριάνναν νὰ πιστεύουν ὅτι ἔλαβον τὴν
εὐλογίαν ἀπὸ πραγματικὸν σεβασμιώτατον* καὶ
διὰ νὰ τοὺς εἶνε ἀκόμη προσφιλεστέρα ἡ ἀνά-
μνησις σου, πρέπει νὰ κάμῃς ἐν δώρον γαμήλιον
εἰς τὴν νύμφην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδίδωκε τὴν εὐ-
τυχίαν.

Καὶ λαβὼν ἀπὸ τῆς τραπέζης μικρὰν θήκην
ἤνοιξεν αὐτήν.

Μετὰ κραυγῆς θαυμασμοῦ παρετήρησεν ὁ Βα-
ρίλλης πολυτελεῖς κόσμημα φέρων λαμπροὺς ἀ-
δάμαντας.

Ὁ Ναπολέων ἔτεινεν εἰς τὸν ἠθοποιὸν φύλλον
χάρτου.

— Γράψε, εἶπεν.

Ὁ Βαρίλλης ἔλαβε τὸν κάλαμον.

«Τῇ ὡραίᾳ Μαριάννᾳ, ὑπηγόρευσεν ὁ αὐτοκρά-
τωρ, δαίγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν προσενηχθε-
σάν μοι φιλοξενίαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς τῆς.
Ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου εἴη ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν σύ-
ζυγόν σου».

Ὁ Βαρίλλης ἐτελείωσε.

— Τώρα ὑπόγραψε: Β. Κ.

— Εἰμπορὼ νὰ ζητήσω ἐξηγήσιν ἀπὸ τὴν Με-
γαλειότητά σας;

— Βαρίλλης Κομικὸς, ἀπεκρίθη ὁ αὐτοκρά-
τωρ, ... ἀλλὰ, προσέθηκε μετὰ λεπτοῦ μειδιάμα-
τος, εἰμπορεῖ τις, ἂν θέλῃ, νὰ θεωρήσῃ τὸ Β ὡς
τὸ ἀρχικὸν γράμμα ὀνόματος μυστικοῦ τηρουμέ-
νου, καὶ τὸ Κ εἰμπορεῖ νὰ ἐξηγηθῇ ὡς σημαῖνον
Καρδινάλιος.

Γελῶν ἔγραψε τὰ γράμματα ὁ Βαρίλλης εἰς τὸ
τέλος τοῦ φύλλου, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἔκλεισε τὴν

θήκην ἵνα ἀποστείλῃ αὐτὴν διὰ τινος πράκτορος
τῆς μυστικῆς ἀτυνομίας εἰς τὴν κόρην τοῦ κύρ
Λεωνὸς.

— Βίβειστε, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Βαρίλ-
λης σοβαρῶς καὶ μελαγχολικῶς, ὅτι μὲ ἐξηγά-
γετε ἀπάτης, ἡ ὁποία ἐκολάκευε πολὺ τὴν φι-
λαυτίαν μου;

— Πῶς τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Εἴχα πιστεύσει, εἶπε μὲ ὀλίψιν ὁ Βαρίλλης,
ὅτι καὶ ὁ ἠθοποιὸς εἰμπορεῖ διὰ τῆς τέχνης του
νὰ ἀποκτήσῃ τόσον σεβασμὸν, ὥστε νὰ δύνα-
ται νὰ προσεγγίτῃ τὴν εὐτυχίαν εἰς ἄλλους...
ἀλλὰ ἦτον ἀπάτη τῆς φαντασίας μου.

— Θεωρεῖς λοιπὸν διὰ τίποτε τὸ ὅτι κάμνεις
ἐμὲ νὰ γελῶ—ἐμὲ, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος τρέ-
μει; εἶπεν ὁ Ναπολέων ὑπερηφάνως.

— Ἀ! συγγνώμην, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Βα-
ρίλλης ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τοῦ αὐτοκράτο-
ρος.

Εἰς τὸ «Ξενοδοχεῖον τῆς Εὐρώπης» τὸ πολυ-
τελεῖς κόσμημα, τὸ ὁποῖον διεβιδάσθη διὰ τόσον
μυστηριώδους τρόπου, διήγειρεν ἀπερίγραπτον
χαρὰν, οἱ λαμπροὶ ἀδάμαντες ἐκόσμησαν τὴν εὐ-
τυχὴ νύμφην κατὰ τὴν τελετὴν τῶν γάμων τῆς,
ἀλλὰ δὲν ἔλαμπον ζωηρότερον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς
δὲ κύρ Λεωνὸς διέτρεξε τὸν κατὰλογον τῶν ὀνο-
μάτων τῶν καρδινάλιων, καὶ πολλὰς ἔκαμεν ὀ-
ποθέσεις, τίς νὰ ἦτο ὁ ὅπ' αὐτοῦ φιλοξενηθεῖς ἐξ
ὧτων, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ἤρχισεν ἀπὸ Β, — ἀλλ'
οἱ νεόνυμφοι περιέλαβον τὸν αἶτιον τῆς εὐτυχίας
τῶν εἰς τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην προσευχῆν
τῶν, χωρὶς νὰ πλῶνται κινῶν διὰ τὸ ὄνομα
του, ἡ εὐτυχία τῶν διέμεινεν ἀδιατάρακτος, τὸν
δὲ εὐθυμῶν, γαλήνιον καὶ εἰρηνικὸν βίον τῶν συν-
ώδευε πάντοτε ἡ εὐλογία τοῦ γελωτοποιοῦ.

[Ἐκ τῆς γερμανικοῦ].

ΙΑΠΩΝΩΝ ΕΞΙΣ

Ὁ τρόπος τῆς οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν ἐν Ἰα-
πωνίᾳ εἶνε ἔτι εἰς ἄκρον ἀπλοῦς καὶ ἀρχαϊκός, μ'
ἄλλας τὰς βελτιώσεις καὶ τελειοποιήσεις, ὡς ὁ πο-
λιτισμὸς σημεῖται εἰσάγει εἰς τὴν βίον. Συνήθως
ἡ οἰκία συνίσταται μόνον ἐκ στέγης στηριζομέ-
νης ἐπὶ στύλων, διακομὴ δὲ καὶ διαχωρίσις τοῦ
ἐσωτερικοῦ αὐτῆς διὰ τοίχων οὐδέποτε γίνεται,
ἀλλὰ μόνον ἑλαφρὰ κιγκλιδώματα χωρίζουσι τὰ
δωμάτια, ἀφ' ὧν ἐντελὲς ἐλλείπουσι τὰ ἐπιπλά.
Ἄντ' αὐτῶν δὲ βλέπει τις πανταχοῦ μέγα ὀρει-
χάλκινον κάτοπτρον σχήματος στρογγύλου ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ, στηριζόμενον ἐπὶ ἐνὸς ποδὸς, οὗτι-
νος τὸ μὲν ἑμπροσθεν εἶνε κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἦ-
τον κοῖλον, ἡ δὲ ὀπισθεν ἐπιφάνεια κοσμεῖται διὰ
λεπτῶν καὶ χαριέτων ἀναγλύφων. Τὸ κάτοπτρον
τοῦτο εἶνε τὸ κυριώτερον καὶ λαμπρότερον τῆς
Ἰαπωνικῆς οἰκίας ἐπιπλόν, οὐχὶ τόσον διότι εἶνε
ἀπαραίτητον εἰς τὰς Ἰαπωνίδας διὰ τὴν λίαν

περίτεχον διαθέτησιν τῆς κόρης αὐτῶν καὶ τὸν
χρωματισμὸν τοῦ προσώπου, ὅσον διότι, κατ' ἀρ-
χαίαν παράδοσιν, ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ θεω-
ρεῖται ὡς «ἡ ψυχὴ τῆς γυναίκος», καθὼς τὸ ξίφος
θεωρεῖται ὡς ἑμβλημα τῆς θεότητος.

Μεταξὺ τῆς προικὸς νυμφευομένης νεάνιδος ἀ-
νάγκη ὑπάρχει νὰ εὐρίσκωνται πάντοτε δύο τοῦ-
λάχιστον κάτοπτρα. Εἰς αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ
Μικαδου, ὅπου αἱ κυραὶ κατ' ἀρχαίον ἔθος δια-
σκευάζουσι τὴν κόμην εἰς μίαν ἀπλὴν πλεξίδα
ὀπισθεν κρεμασμένην, εἰς τοὺς Ἰαπωνικοὺς ναοὺς,
τὸ κάτοπτρον κατέχει τὴν διακρεπεστέραν θέσιν,
οἱ δὲ τοῦ μέλλοντος ἐξηγηταὶ μαντεύονται οὐχὶ
ἐκ τῶν γραμμῶν τῆς χειρὸς, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐν τῷ
κάτοπτρῳ εἰκότος. Πόθεν ἡ τόσῃ σπουδαία ση-
μασία ἢ ἀπονειομένη εἰς τὸ σκεῦος τοῦτο; Ἡ
ἐξηγήσις τοῦτου εὐρίσκεται ἐν τινι παραδόσει ἀ-
ναγομένη εἰς τοὺς μυθικοὺς χρόνους τῆς Ἰαπωνι-
κῆς ἱστορίας.

Ἡ παράδοσις αὕτη δὲν στερεῖται ποιητικῆς
τινός χάριτος, καὶ ἀξίζει νὰ τὴν ἀναφέρωμεν ἐν-
ταῦθα. Λέγεται δηλ. ὅτι, ὅτε θεοὶ μόνον ἔτι κατῴ-
κουν τὴν γῆν, ἡμέραν τινὰ ὁ θεὸς τῆς θαλάσσης
τοσοῦτον κατετρώμαξε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Σε-
λήνην, καὶ τόσον ἔκαθε ἐκ τοῦ τρόμου αὐτῆς ἡ
θεὰ, ὡς γολωθεῖσα σφόδρα ἀπεσύρθη εἰς τι σπή-
λαιον, ἐνθα διέμενεν. Οἱ θεοὶ, λιποθύμενοι ἐπὶ
ταύτῃ, ἐβουλεύοντο πῶς νὰ ἐξαγάγωσιν αὐτὴν
ἐκεῖθεν, ὅτε ὁ μέλλων ἐξ αὐτῶν πανουργὸς καὶ
φιλάρεσκος εἶπεν ὅτι πρὸς ἐξίλωσιν τῆς θεᾶς πρέ-
πει νὰ κατασκευάσωσιν εἰκόνα αὐτῆς ἀπεικονί-
ζουσαν αὐτὴν ὡραιότεραν ἢ ὅσα πράγματα ἦτο.
Τὴν ἰδέαν ταύτην ἀπεδέχθησαν ἄσμενοι οἱ θεοὶ,
ἀμέσως δ' ὁ Ἥφαιστος κατασκεύασε κάτοπτρον ἐν
σχῆματι Σελήνης. Τοῦτο ἐκοιμήθη πρὸς αὐτήν, ἡ-
τις μὴ δυναμένη νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ
νὰ παρατηρήσῃ τὴν εἰκόνα αὐτῆς, ἐνέπεσεν εἰς
τὴν παγίδα, οὕτω δὲ δεσμευθεῖσα, καθ' ὃν χρό-
νον ἦτο βεβουλισμένη εἰς θεωρίαν τῆς εἰκότος τῆς,
δι' ἀχυρίνου σχοινίου, ἀπήχθη ἐκεῖθεν.

Κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν Ἰαπώνων ἡ Σελήνη,
ἰδοῦσα ὅτι ὁ θεὸς αὐτῆς ἔγγονος, ὁ πάππος τοῦ
πρώτου τῆς Ἰαπωνίας βασιλέως, ὑπέταξε τὸν κό-
σμον ὀλόκληρον, ἐδώκεν αὐτῇ τρία πράγματα,
ἦτοι ἕνα λίθον πολύτιμον ὡς σύμβολον τοῦ γυναι-
κεῖου πνεύματος, ἐν ξίφος ὡς ἑμβλημα τῆς δυνά-
μεως καὶ ἀνδρείας, καὶ ἐν κάτοπτρον ὡς ἀπεικό-
νισμα τῆς ψυχῆς τῆς. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐγ-
χειρίζουσα εἶπεν αὐτῇ: «Εἰς τὸ κάτοπτρον τοῦ-
το παρατήρει ὡς εἰς τὴν ψυχὴν μου, διατῆρει
αὐτὸ εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ τίμα αὐτὸ ὡς ἡθε-
λεις τιμᾶ καὶ ἐμὲ αὐτήν».

Αἱ κατὰ τὸ 1879 συμβῆσαι γεννήσεις ἐν Πα-
ρισίαι ἀνέρχονται εἰς 41,674, ἐκ δὲ τῶν γεννη-
θέντων 14,055 εἰσι νόθα. Οἱ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος
γενόμενοι γάμοι εἶνε 18,906.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῇ ἀτυνομίᾳ.

Ἰππὸς πρὸς ἀγεται ἐνώπιον τοῦ ἀτυνόμου
ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔκλεπτε χρήματα ἀπὸ
τῶν θυλάκων τοῦ ἐπενδύτου τοῦ κυρίου του.

Ὁ κύριος. — Εἶνε κάμποσαις ἡμέραις ὅπου
παρετήρησα, ὅταν τὸ πρῶτον ἐφορούσα τὸ γαλέκο
μου, ὅτι ἀπὸ τῆς τσέπης μου ἔλειπεν χρήματα,
καὶ πρὸ πάντων φράγκα ἀργυρὰ καὶ μισὰ φράγκα.

Ὁ ὑπηρετὴς ἀυθόρμητως καὶ ἀφελῶς. — Ὁ
κύριε ἀτυνόμω, ἐγὼ ποτὲ δὲν τὰ ἐδιάλεγα!

* *

Εἰς δημοτικὸν σχολεῖον.

Ὁ δάσκαλος. — Ὅταν ἀπὸ μίαν μονάδα ἀ-
φαιρέσῃτε τέσσαρα τέταρτα, τί μένει ὑπόλοιπον;
Οὐδὲν, ἡ ἀπάντησις.

— Προσέξετε καλὰ νὰ μὲ ἐννοήσετε· ἐὰν κό-
ψατε ἕνα καρπούζι εἰς τέσσαρα κομμάτια, καὶ τὰ
φάτε καὶ τὰ τέσσαρα, τί θὰ μείνῃ;

Οἱ μαθηταὶ ὅλοι μιᾷ φωνῇ:

— Οἱ σπέρτοι, δάτκαλε!...

* *

Ἡ Κυρία Μ* * εἶνε γυνὴ τρυφῇ εὐφυὲς, καὶ
οὐτε προσπαθεῖ καθόλου νὰ κρύψῃ τὰ σαφαντα-
δία τῆς ἔτη, ὅπως ἄλλαι πρᾶττοι συνήθως.

Πρὸ τινος ἡδυλόγου τις ἀπετόλμησε νὰ ἐκ-
φράσῃ φιλοφρόνημά τι διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς,
οἱ ὁποῖοι πρᾶγματι εἶνε ὡραϊότατοι ἀκόμη.

— Ἀ, φίλε μου, λέγει ἡ κυρία, ... δὲν ἀξίζει
κἂν τὸν κόπον νὰ δοιλοῦμεν δι' αὐτούς... Ὅχι
μόνον ἐπέτυχον τὴν ἡλικίαν τῶν ἐπιθέσεων, ἀλλ'
εὐρίσκονται εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ ἢ ὑπάρχει ἡ
μεγαλιτέρα ἀνάγκη ὑπερκοπίζεσθαι.

ΛΑΠΘΑΙ

* * Δὲν τολμῶμεν νὰ τεινώμεν χεῖρα ἐπ' αὐτοῦ
πρὸς τοὺς διαβάτας, διότι μᾶς ἀναγκαίτιζαι ἀπὸ
τῆς πράξεως ταύτης ἡ ὑπερηφάνεια· δὲν ἔχομεν
δ' οὐδὲ τόλμην ἀρετὴν διὰ νὰ τοὺς γυμνώσωμεν
προτεινόντες εἰς αὐτοὺς τὸ πυροβόλον. Διὰ νὰ
προμηθευθῶμεν λοιπὸν ὀλίγα χρήματα μὲ ὀλιγώ-
τερον ἐξευτελισμὸν καὶ ὀλιγώτερον κίνδυνον, θα-
ναιζόμεθα. Τοῦτο εἶνε ὁ μέσος ὁδὸς μεταξὺ κλο-
πῆς καὶ ἐπαιτείας.

* * Ἡ κολακεία εἶνε κίβδηλον νόμισμα, εἰς
τὸ ὁποῖον δίδει ἀξίαν μόνον ἡ ματαιότης ἡμῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πολλάκις ἠκούσθη ὅτι κύνες ἐδιδάχθησαν
νὰ ἐκτελῶσι διαφόρους ἐργασίας, οἷον νὰ φέρωσι
κάνιστρα, ἐφημερίδας κτλ. ἀλλ' ὅχι καὶ νὰ κλέ-
πτωσιν.

Τελευταῖον ἐν Παρισίοις ἐργάτις τις, Κ² Δελα-
κροῦ, ἔλυσεν τὸ πρόβλημα τοῦτο. Αὕτη ἐδίδασκε

τὸν κόνα τῆς νᾶ κλέπτῃ κρέας ἐκ τῶν κροσπο-
λείων.

Ὁ κ. Πήγης, κροσπολής τῆς δδοῦ Δαγερ, πα-
ρετήρησε συνεχῶς ὅτι τεμάχια κρέατος μεγάλης
ἀξίας ἔλλειπον ἐκ τῆς κροσπολής, ἐκαρδόκει δὲ
νὰ συλλάβῃ τὸν κλέπτην, ὅτε ἡμέραν τινὰ πα-
ρετήρησε κόνα ἱκανῶς βρωμαλέον, ὅστις, ἐπωφε-
λούμενος τὴν στιγμήν καθ' ἣν οὐδεὶς ἔβλεπε πρὸς
τὸ μέρος του, ἤρπασε τεμάχιον κρέατος ἀξίας
10 φράγκων καὶ ὤχετο ἀπὸ τῆς πόλεως. Ὁ κροσπολής ἡ-
κολούθησε τὸν κόνα μέχρι τῆς οἰκίας, εἰς ἣν ἐ-
κρόβη, καὶ παρέμεινε ἐξω ὀλίγα λεπτά ἐν τῇ
δδῷ, εἰτα δὲ εἰσελθὼν εὗρε τὴν κ. Δελακροά κό-
πτουσαν τὸ τεμάχιον τοῦ κρέατος. Τὸ ἐγκλήμα
συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ. Ἐνώπιον δὲ τῆς ἀστυ-
νομίας ἡ κυρία αὕτη ὡμολόγησεν ὅτι ὁ κόνα τῆς
ἀπὸ τινος χρόνου εἶχεν ἐπιδοθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ἐ-
πάγγελμα!

Πρὸ μηνὸς περίπου ὁ ἐν Βιέννῃ διάσημος
ιατρός Billroth ἐξετέλεσε θαυμασίαν ἐγχείρησιν.
Εὐνὴ τις ἡλικίας τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν προσ-
βεβλημένη ὑπὸ καρκίνου τοῦ στομάχου μετὰ με-
γάλης συστολῆς τοῦ πτωροῦ, ἥς ἡ κατάστασις
ἐβλαπείτο ἀπηλιπμένη, ἐπώδη διὰ τῆς ἀποκο-
πῆς τοῦ προσβεβλημένου μέρους. Ὁ ἐμπειρότατος
χειρουργός, ἀνοίξας τὸ ὑπογάστριον τῆς πασχού-
σης κατὰ μήκος τῆς κυρτότητος τοῦ στομάχου,
ἐξήγαγεν ἐκ τῆς κοιλότητος τὸ προσβεβλημένον
ὄργανον.

Ἡ ὀπὴ τοῦ στομάχου εἶχε τοιαύτην ἐκσάρ-
κωσιν καὶ ἦτο τόσο συνεσταλμένη, ὥστε μόλις
ἦτο δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ εἰς αὐτὴν μολυβδογραφίς.

Ὁ Billroth ἔκοψεν δόλιχον τὸ ἐφαρμένον
μέρος, ὅπερ εἶχε 14 ὑπεκατομέτρων περιφέρειαν·
οὕτως ὁ στόμαχος ἐσμικρύνθη καὶ ἐχωρίσθη εἰς
δύο τεμάχια, τὸ ἐν μεγαλύτερον τοῦ ἄλλου, ἡ-
τινα ἀκολουθῶς συνεξέβαλεν διὰ κλιωῆς μετα-
ξωτῆς, γενομένην πλείονος τῶν πεντήκοντα
βάρων ἐπὶ τοῦ στομάχου. Μετὰ παρέλευσιν τριῶν
μόνον ἡμερῶν ἡ τὴν ἐγχείρησιν ὑποστῆσα
γυνὴ εὐρίσκειτο εἰς οὕτως εὐχάριστον κατὰστα-
σιν, ὥστε ἠδύνατο νὰ χωνεύῃ χωρὶς κόπον κρέας
καὶ οἶνον, μετὰ δὲ τινος ἡμέρας ἤλπιζετο ὅτι
ἔτι μὲν ἀναλάβει ἐντελῶς.

Ἡ λαμπρὰ ἐπιτυχία ἐγχειρήσεως οὕτως ἀκρο-
σφαλοῦς παρήγαγε βαθεῖαν αἰσθησιν εἰς τὸν ἰα-
τρικὸν κόσμον.

—Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γεγονότος λαμβάνουσα ἀ-
φορμὴν βιενναῖα τις ἐφημερίς διηγέται νόστιμόν
τι ἀνέκδοτον τοῦ δόκτορος Billroth.

Ὁ ἰατρός οὗτος φαίνεται ὅτι εἶνε εἰς ἄκρον
ἀφορημένος.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς ἐν Βιέννῃ ἐγκα-
ταστάσεως αὐτοῦ πρὸ δεκάπεντε ἐτῶν, ὁ νέος
ιατρός ἐπρομηθεύθη καὶ αὐτὸς, ὡς οἱ πλείστοι
τῶν συναδέλφων του, μικρὰν πλάκα, ἐφ' ἧς ἐπέ-
γραψε τὰς λέξεις: Nicht zu Hauso, ἥτοι Δὲν

εἶνε μέσα, καὶ ἦν ἀνήρτα εἰς τὴν οὔραν τοῦ οἰ-
κήματός του ὅσας ἐξήρχετο.

Τὴν πρώτην φορὰν καθ' ἣν ἔκαμε χρῆσιν τῆς
πλάκας, τοσοῦτον ἦτο ἀφορημένος ὅτε ἐβόησεν
εἰς τὸν οἶκόν του, ὥστε ἐκλαβὼν τὴν ἐπὶ τῆς οὔ-
ρας ἐπιγραφὴν ὡς ἀποτεινομένην καὶ πρὸς αὐτὸν
τὸν ἰδίον, κατέβη ὀπίσω τὴν πλάκα ψιθυρίζων:

— «*A, d'eu eise μέσα.*»

— Ἐν τινι συνεδρίῳ τῆς Σχολῆς τῆς ἱατρι-
κῆς ἐν Νέκ' Ὑδρῃ, γενομένη ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν
τοῦ δέρματος, προσήγαγον μικρὸν αἰθίοπα ἐπο-
νομαζόμενον παῖδα Λεοπάρδον. Ὁ ἐκ γενετῆς
αἰθίοψ οὗτος ἤρξατο ἀπὸ τινων χρόνων λευκαί-
νόμενος. Στίγματα λευκὰ ἐν ἀρχῇ, μεγέθους ὅ-
σον κεφαλὴ καρφίτσας, ἀνεφάνησαν ἐπὶ τοῦ δερ-
ματός του, ἅτινα ἀδικαίως ἐμεγαλύνοντο. Ὁ
εἰσηγητὴς τῆς Ἐταιρίας, λέγει ὁ *Μηγελιστρά-
τος* τῶν *Ἑνωμένων Πολιτικῶν*, διατείνεται, ἰ-
δὼν τὸν Λεοπάρδον πρὸ τριῶν ἐτῶν, ὅτι οὗτος
θέλει τοῦ χρόνου προϊόντος ἀποβάλλει ἐντελῶς τὸ
μέλαν χροῖμα. Ὁ Λεοπάρδος ἔχει ἡλικίαν 11 ἐ-
τῶν.

— Ἐξ ἐκθέσεως Ἐταιρίας τινὸς τοῦ Βερολίνου
ἐπὶ τῆς ἐκφυγασίας τῶν περιστερῶν μακρόχρο-
νον τὰς ἐξῆς περιέρχουσιν πληροφορίας ὡς πρὸς τὴν
ταχύτητα τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν τούτων.
Κατὰ τὴν τελευταίαν διαγωνισμὸν ἡ περιστέρα,
ἥτις ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον τῇ 1880, διέ-
τρεξεν εἰς 5 ὥρας 27', τὴν ἀπόστασιν, ἥτις δια-
χωρίζει τὴν Κολωνίαν ἀπὸ τοῦ Βερολίνου, ἥτις
μετρούμενη κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀριθμεῖ 474
χιλιόμετρα. Διέτρεχε λοιπὸν ἡ περιστέρα 1445
μέτρα κατὰ λεπτόν, εἶνε δὲ ἡ πτήσις αὕτη ἡ τα-
χύτερα τῶν μέχρι τοῦδε γνωστών.

— Ἡ μακροτάτη γέφυρα τοῦ κόσμου εἶνε σή-
μερον ἡ πρὸ τινων μηνῶν ἀποπερατωθεῖσα ἐπὶ
τοῦ Βόλγα ποταμοῦ ἐν Ῥωσίᾳ, ἥς τὸ μήκος ὑ-
περβαίνει τὰ 1,400 μέτρα. Εἰς κατασκευὴν αὐ-
τῆς ἐχρησίσθησαν τοῖα ἔτη, ἡ δὲ ὅλη δαπάνη
τοῦ ἔργου ἀνῆλθεν εἰς 4,630,000 ρουβλίων.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τοὺς διατηροῦντας ἀποθήκας πετρελαίου
ἢ ἄλλων εὐφλέκτων ὑλῶν συνιστῶμεν τὸν ἀκό-
λουθον τρόπον ἀμέσου ἀποσβέσεως πυρκαϊῶν,
συμβαίνουσιν ἐξ ἀναφλέξεως τῶν τοιούτων ὑλῶν,
ὅν ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς γαλλικῆς
Ἐταιρίας τῆς ὑγιεινῆς: Εἰς τὰ μέρη, ἐνθα ὑπάρ-
χουσιν αἱ εὐφλέκτοι ὑλαι, τίθενται πυτίναι (με-
γάλαι φιάλαι) πλήρεις ὑγρᾶς ἀμμωνίας, αἵτινες,
ἅμα ἀρξαμένης τῆς ἐκ τοιούτων ὑλῶν πυρκαϊᾶς,
ἐκρήγνυνται ἐκ τῆς θερμότητος, ἡ ὁραῖται ὑπὸ
τινος, τρεπομένου εἰς φυγὴν ἡ ἐκχεομένη δὲ ἀμ-
μωνία κατασβέννυει τὴν πυρκαϊάν.

ΑΘΗΝΑΙ. — ΤΥΠΟΓΡ. ΚΟΡΙΝΘ. ΠΑΤΗΡΑ «ΟΜΟΝΟΙΑΣ».